

Bruselj, 16. julij 2025
(OR. en)

11482/25
ADD 25

FREMP 197
JAI 1060
AG 109
POLGEN 79

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 9. julij 2025

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

---

Št. dok. Kom.: SWD(2025) 924 final

Zadeva: DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE
Poročilo o stanju pravne države za leto 2025
Poglavje o stanju pravne države v Sloveniji
Spremni dokument
k Sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu
ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij
Poročilo o stanju pravne države za leto 2025
Stanje pravne države v Evropski uniji

Delegacije prejmejo priloženi dokument SWD(2025) 924 final.

Priloga: SWD(2025) 924 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 8.7.2025
SWD(2025) 924 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

Poročilo o stanju pravne države za leto 2025 Poglavje o stanju pravne države v Sloveniji

Spremni dokument

k Sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij

Poročilo o stanju pravne države za leto 2025 Stanje pravne države v Evropski uniji

{COM(2025) 900 final} - {SWD(2025) 901 final} - {SWD(2025) 902 final} -
{SWD(2025) 903 final} - {SWD(2025) 904 final} - {SWD(2025) 905 final} -
{SWD(2025) 906 final} - {SWD(2025) 907 final} - {SWD(2025) 908 final} -
{SWD(2025) 909 final} - {SWD(2025) 910 final} - {SWD(2025) 911 final} -
{SWD(2025) 912 final} - {SWD(2025) 913 final} - {SWD(2025) 914 final} -
{SWD(2025) 915 final} - {SWD(2025) 916 final} - {SWD(2025) 917 final} -
{SWD(2025) 918 final} - {SWD(2025) 919 final} - {SWD(2025) 920 final} -
{SWD(2025) 921 final} - {SWD(2025) 922 final} - {SWD(2025) 923 final} -
{SWD(2025) 925 final} - {SWD(2025) 926 final} - {SWD(2025) 927 final} -
{SWD(2025) 928 final} - {SWD(2025) 929 final} - {SWD(2025) 930 final} -
{SWD(2025) 931 final}

POVZETEK

Slovenski pravosodni sistem se je razvijal pozitivno, saj so začela veljati jamstva za neodvisnost sodstva in samostojnost tožilcev v parlamentarnih preiskavah. Prejemki sodnikov in državnih tožilcev so se zvišali, potekajo pa tudi prizadevanja za okrepitev pravil o zaščiti teh pravosodnih delavcev. Državni zbor razpravlja o spremembah pravosodne zakonodaje, ki uvajajo jamstva v disciplinski okvir in postopek imenovanja sodnikov vrhovnega sodišča, ter o reformi mreže sodišč. Z načrti za spremembo postopka napredovanja in imenovanja tožilcev naj bi se reševali kadrovske izzivi na državnih tožilstvih. Nadaljujejo se prizadevanja za digitalizacijo, popoln prehod na elektronsko komunikacijo pa je še naprej prednostna naloga. Povečanje učinkovitosti v zadnjih letih ni preprečilo nadaljnjega povečevanja zaostankov, trajanje sodnih postopkov pa še naprej predstavlja izziv, zlasti v zadevah s področja pranja denarja in korupcije, vendar se je zaradi ukrepov Vrhovnega sodišča povečalo število rešenih zadev.

Sprejeta sta bila nova protikorupcijska strategija in akcijski načrt. Nadaljevala so se prizadevanja v zvezi z zagotavljanjem stalnih rezultatov glede preiskav, pregonov in pravnomočnih sodb v primerih kaznivih dejanj korupcije. Komisija za preprečevanje korupcije je pozvala k večji preglednosti in več integritete pri imenovanju visokih uradnikov, kot je generalni direktor policije. Smernice za lobiranje so bile posodobljene, da bi se pojasnile obstoječe izjeme od obveznosti registracije. Posodobljena pravila o predložitvi letnih poročil političnih strank so izboljšala preglednost in jasnost. Tehnične zmogljivosti Komisije za preprečevanje korupcije so se izboljšale, čeprav ostajajo pomisleki glede zaposlovanja osebja. Nadaljevala so se prizadevanja za izboljšanje preglednosti in konkurence na področju javnih naročil.

Regulator medijskih storitev je na splošno še naprej neodvisen, obstajajo pa pomisleki glede njegovih človeških in finančnih virov, tudi v povezavi z njegovimi predvidenimi nalogami. Neodvisnost javnih medijev se je še izboljšala. Sprejeti so bili nekateri ukrepi za zagotovitev ustreznega financiranja javnih medijev, kot na primer predlog sprememb modela financiranja, vendar pa izzivi ostajajo. Zasebne medije še vedno pestijo finančne težave in tveganja za pluralnost medijev. Okvir za dostop do informacij javnega značaja je še naprej ugoden. Sprejeti so bili nekateri nadaljnji ukrepi za boljšo zaščito novinarjev, vendar pri tem še ostajajo izzivi.

Za reševanje težav zaradi velikega števila prejetih zadev na Ustavnem sodišču je bil z razlago zakonodajnih sprememb dosežen prenos nekaterih vrst zadev na upravna sodišča. Z zakonodajnimi spremembami bi se razširile pristojnosti varuha človekovih pravic in ustavnemu sodišču omogočilo, da ugotovi nezdržljivost funkcije svojih članov. Državlanski prostor v Sloveniji se je še naprej izboljševal in je bil nadgrajen v „odprtega“.

PRIPOROČILA

Slovenija je v zvezi s priporočili iz Poročila o stanju pravne države za leto 2024 na splošno:

- v celoti izvedla priporočilo, naj zaključi zakonodajni postopek za spremembo predpisov o parlamentarnih preiskavah, da bodo vključevali ustrezna jamstva za neodvisnost sodnikov in državnih tožilcev ob upoštevanju evropskih standardov glede neodvisnosti sodstva;
- dosegla znaten napredek pri sprejemanju nadaljnjih ukrepov za zagotovitev, da reforma imenovanja sodnikov vsebuje ustrezna jamstva za neodvisnost sodstva ob upoštevanju evropskih standardov glede neodvisnosti sodstva;
- v celoti izvedla priporočilo, naj zaključi ukrepe za povečanje plač sodnikov in državnih tožilcev ob upoštevanju evropskih standardov glede virov in prejemkov za pravosodni sistem;
- v celoti izvedla priporočilo, naj dokonča postopek sprejetja nove protikorupcijske strategije in akcijskega načrta in ju začne izvajati, ter dosegla določen nadaljnji napredek pri sprejemanju ukrepov za zagotovitev stalnih rezultatov glede preiskav, pregonov in pravnomočnih sodb v primerih kaznivih dejanj korupcije, vključno s primeri na visoki ravni;
- dosegla določen nadaljnji napredek glede priporočila, naj nadaljuje postopek sprejemanja zakonodajnih in nezakonodajnih zaščitnih ukrepov za izboljšanje zaščite novinarjev, zlasti na spletu, ob upoštevanju evropskih standardov glede zaščite novinarjev;
- dosegla določen napredek pri zagotovitvi pravil ali mehanizmov za zagotavljanje financiranja javnih medijev, ki je primerno za opravljanje njihovih nalog javne službe, hkrati pa zagotavlja njihovo neodvisnost.

Na tej podlagi in ob upoštevanju drugega razvoja dogodkov v referenčnem obdobju ter ob opozarjanju na ustrezne zaveze, sprejete v okviru načrta za okrevanje in odpornost, se Sloveniji priporoča, naj:

- sprejme nadaljnje ukrepe za zagotovitev stalnih rezultatov glede preiskav, pregonov in pravnomočnih sodb v primerih kaznivih dejanj korupcije, vključno s primeri na visoki ravni;
- nadaljuje postopek sprejemanja zakonodajnih in nezakonodajnih zaščitnih ukrepov za izboljšanje zaščite novinarjev ob upoštevanju evropskih standardov glede zaščite novinarjev;
- dokonča reforme za zagotovitev pravil ali mehanizmov za zagotavljanje financiranja javnih medijev, ki je primerno za opravljanje njihovih nalog javne službe, hkrati pa zagotavlja njihovo neodvisnost.

I. PRAVOSODNI SISTEM¹

Neodvisnost

Stopnja zaznane neodvisnosti sodstva je v Sloveniji tako med širšo javnostjo kot med podjetji še naprej povprečna. Na splošno je leta 2025 56 % prebivalstva in 55 % podjetij menilo, da je stopnja neodvisnosti sodišč in sodnikov „dokaj ali zelo dobra“². Zaznana neodvisnost sodstva med širšo javnostjo se je v primerjavi z letom 2024 (45 %) znatno zvišala, tudi v primerjavi z letom 2021 (47 %). Zaznana neodvisnost sodstva med podjetji se je v primerjavi z letom 2024 (40 %) znatno zvišala, tudi v primerjavi z letom 2021 (43 %).

Jamstva za neodvisnost sodstva in samostojnost tožilcev v parlamentarnih preiskavah zdaj veljajo, s čimer je priporočilo iz leta 2024 v celoti izvedeno³. Z novelo Zakona o parlamentarnih preiskavah iz julija 2024 so bila uvedena jamstva za neodvisnost sodstva in samostojnost tožilcev. Zakonodaja omogoča vložitev zahteve, da Ustavno sodišče odloči o skladnosti parlamentarne preiskave z ustavo, tudi v zvezi z neodvisnostjo sodstva in samostojnostjo tožilcev⁴. Ker je novela začela veljati 4. januarja 2025⁵, je bilo priporočilo iz Poročila o stanju pravne države za leto 2024 v celoti izvedeno.

S predlaganimi spremembami Zakona o sodnem svetu in novim Zakonom o sodnikih se namerava prenoviti disciplinski okvir za sodnike. Vlada je po javnem posvetovanju, ki je potekalo jeseni 2023, 16. maja 2025 v Državni zbor vložila spremembe in dopolnitve Zakona o sodnem svetu, ki se osredotočajo na preglednost in sodni preizkus pri volitvah članov Sodnega sveta, ki so sodniki, ter na podrobnejše določbe o izločitvi, da bi preprečili morebitna nasprotja interesov in zagotovili nepristranskost članov Sodnega sveta v disciplinskih zadevah in pri imenovanjih sodnikov⁶. S spremembami in dopolnitvami bi se tudi omejil mandat članov Sodnega sveta na en sam šestletni mandat. Postopkovne spremembe iz Zakona o sodnem svetu se nanašajo na ureditev disciplinskih tožilcev, suspenz sodnikov med disciplinskim postopkom in pravna sredstva zoper disciplinske odločbe. S spremembami naj bi se odpravila tudi neustavnost nekaterih določb o disciplinskih postopkih, saj bi se Sodnemu svetu odvzela pristojnost za uvedbo disciplinskega postopka zoper sodnike⁷. Predviden je nov razlog za prenehanje mandata člana Sodnega sveta, in sicer imenovanje člana za predsednika ali podpredsednika sodišča, zaradi obsežnih pristojnosti Sodnega sveta pri izboru, imenovanju in razrešitvi predsednikov in podpredsednikov sodišč.

¹ Pregled institucionalnega okvira za vse štiri stebre je na voljo [tukaj](#).

² Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2025, sliki 50 in 52, ter pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2024, sliki 51 in 53. Stopnja zaznane neodvisnosti sodstva se razvrsti na naslednji način: zelo nizka (manj kot 30 % anketirancev meni, da je neodvisnost sodstva dokaj dobra ali zelo dobra); nizka (od 30 do 39 %), povprečna (od 40 do 59 %), visoka (od 60 do 75 %), zelo visoka (nad 75 %).

³ V Poročilu o stanju pravne države za leto 2024 je bilo Sloveniji priporočeno, naj „zaključí zakonodajni postopek za spremembo predpisov o parlamentarnih preiskavah, da bodo vključevali ustrezna jamstva za neodvisnost sodnikov in državnih tožilcev ob upoštevanju evropskih standardov glede neodvisnosti sodstva“.

⁴ To zahtevo lahko vloži tretjina vseh poslancev (ki niso vložili zahteve za uvedbo parlamentarne preiskave), Sodni svet ali Državnotožilski svet. Dokler Ustavno sodišče ne odloči o taki zahtevi, se predlagane parlamentarne preiskave ne sme odrediti.

⁵ Začetek veljavnosti je bil odložen zaradi pobude za izvedbo referendumu o spremembah. Ustavno sodišče je novembra 2024 razsodilo, da referendum ne bi bil dovoljen, saj je namen novele odpraviti neustavnost, ugotovljeno v dveh sodbah Ustavnega sodišča. Sodba Ustavnega sodišča Republike Slovenije, U-I-109/24, Državni zbor, pisni prispevek, str. 19–20, in Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 4.

⁶ Obisk Slovenije, Sodni svet.

⁷ Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 4–5.

Vlada je 16. maja 2025 v obravnavo Državnemu zboru vložila nov Zakon o sodnikih, ki bi na pobudo sodstva določal natančnejšo opredelitev disciplinskih kršitev in jasnejše postopke za ocenjevanje dela sodnikov, ki bi ga opravljal poseben organ in bi služilo kot podlaga za napredovanje sodnikov.

Preusmeritev osredotočenosti na jamstva pri imenovanju sodnikov Vrhovnega sodišča pomeni znaten napredek pri priporočilu glede reforme imenovanja sodnikov⁸. V prejšnjih Poročilih o stanju pravne države je bilo ugotovljeno, da pri reformi imenovanja sodnikov ni ustreznih jamstev za neodvisnost sodstva⁹. Ustavna komisija Državnega zbora v letu 2024 zaradi nesklepčnosti ni nadaljevala postopka za spremembo ustave glede imenovanja sodnikov, ki je bil začel z namenom prenesti pristojnost za prvo imenovanje sodnikov z Državnega zbora na Predsednika republike¹⁰. Vlada je 16. maja 2025 v obravnavo Državnemu zboru vložila nov Zakon o sodnikih, s katerim bi se pristojnost za imenovanje sodnikov Vrhovnega sodišča (kadar je kandidat že sodnik) prenesla z Državnega zbora na Sodni svet. Spremenjeni postopek bi omogočil sodni preizkus imenovanja sodnikov Vrhovnega sodišča, odločitev o imenovanju pa bi bilo treba obrazložiti. Poleg tega so predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o sodnem svetu namenjene krepitvi jamstev v izbirnem postopku za sodnike, ki ga vodi Sodni svet¹¹. Bi pa Državni zbor ohranil pristojnost za imenovanje predsednika Vrhovnega sodišča, ki se, v nasprotju s tem, kar je bilo prvotno predvideno, ne bi prenesla na Sodni svet, pri čemer je Vrhovno sodišče izrazilo pomisleke glede vpliva Državnega zbora v postopku imenovanja¹². Glede na to, da predlagane zakonodajne spremembe vsebujejo ustrezna jamstva pri imenovanju sodnikov Vrhovnega sodišča, je bil dosežen znaten napredek pri priporočilu iz Poročila o stanju pravne države za leto 2024.

Trenutno potekajo prizadevanja za okrepitev pravil o zaščitnih ukrepih za sodnike in državne tožilce. V letu 2024 so incidenti, ki so zadevali sodnike in državne tožilce¹³, privedli do razmisleka o tem, ali so predpisi ustrezni za zagotavljanje zaščite sodnikov in državnih tožilcev. Ministrstvo za pravosodje je novembra 2024 ustanovilo medresorsko delovno skupino, ki jo sestavljajo predstavniki ministrstev, policije, sodstva in državnega tožilstva, da bi razvili sistemske rešitve za okrepitev zaščite¹⁴. Cilj skupine je med drugim do konca leta 2025 pregledati predpise o pravnih in drugih zaščitnih ukrepih ter osebni pomoči, oceniti sistemske odzive na resne varnostne incidente zoper uradnike in oblikovati predloge za sistemske izboljšave pri zaščiti sodnih uradnikov. Ministrstvo za notranje zadeve pripravlja spremembe Uredbe o varovanju določenih oseb, s katerimi bi se spremenil protokol, ki ureja

---

⁸ V Poročilu o stanju pravne države za leto 2024 je bilo Sloveniji priporočeno, naj „sprejme nadaljnje ukrepe za zagotovitev, da reforma imenovanja sodnikov vsebuje ustrezna jamstva za neodvisnost sodstva ob upoštevanju evropskih standardov glede neodvisnosti sodstva“.

⁹ Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 6–7. Državni zbor je v preteklosti zavrnil več kandidatov za sodnika Vrhovnega sodišča (samo med letoma 2018 in 2022 tri) in kandidata za predsednika Vrhovnega sodišča (leta 2010). Poročilo o stanju pravne države za leto 2023, Slovenija, str. 6.

¹⁰ Zastale so tudi predlagane spremembe sestave Sodnega sveta. Državni zbor, pisni prispevek, str. 20.

¹¹ Glej prejšnji odstavek. Spremembe predvidevajo, da bi morala odločitev Sodnega sveta o izbiri kandidata za prosto sodniško mesto vsebovati oceno izpolnjevanja vseh meril in utemeljitev, zakaj izbrani kandidat ta merila izpolnjuje oziroma zakaj izbrani kandidat najboljše izpolnjuje merila.

¹² Obisk Slovenije, Ministrstvo za pravosodje in Vrhovno sodišče.

¹³ Ti varnostni incidenti so vključevali požig hiše predsednika sodišča, domnevne nepravilnosti pri tem, kako je policija izvajala zaščitne ukrepe pri državnem tožilcu Specializiranega državnega tožilstva, ter izjave protestnikov o sodnikih in generalni državni tožilki pred sodiščem med obravnavo. Slovensko sodniško društvo je obsodilo požig. Slovensko sodniško društvo (2024).

¹⁴ Obisk Slovenije, Ministrstvo za pravosodje.

sodelovanje med policijo, varovanim sodnikom / državnim tožilcem (in njihovimi predstojniki), prilagoditveno obdobje za varovano osebo, pogoje za prenehanje varovanja in pristojnosti predstojnika varovane osebe v postopku varovanja. Decembra 2024 je Odbor Državnega zbora za pravosodje obravnaval napade na sodstvo in poskuse njegove diskreditacije, pa tudi odgovornost politikov, da spoštujejo sodstvo in podpirajo pravno državo¹⁵.

Kakovost

Popoln prehod na elektronsko komunikacijo v upravnih, civilnih in gospodarskih zadevah je še naprej prednostna naloga, za kazenske zadeve pa se načrtujejo pilotna preskušanja. Za vsa sodišča in pri Vrhovnem sodišču se uporabljajo napredna orodja za vodenje zadev za pomoč pri dodeljevanju virov. Pri elektronskih komunikacijskih orodjih so bile dosežene le majhne izboljšave, napredek pa bi lahko dosegli zlasti na državnih tožilstvih ter pri sodiščih v kazenskih, civilnih in upravnih zadevah¹⁶. V letu 2025 popoln prehod na elektronsko komunikacijo v upravnih, civilnih in gospodarskih zadevah za vsa sodišča in udeležence v sodnih postopkih še naprej predstavlja prednostno nalogo Ministrstva za pravosodje in Vrhovnega sodišča, prav tako pa je bilo v tem letu uvedenih več orodij. Ministrstvo namerava do sredine leta 2026 19 sodišč opremiti z videokonferenčnimi sistemi, ki bodo omogočali obravnave na daljavo. Razvija tudi rešitev za e-avtentikacijo s centraliziranim registrom. Leta 2024 je bila na vseh sodiščih uvedena aplikacija za pretvorbo govora v besedilo, katere namen je reševanje kadrovskega izzivov. Kljub zamudam pri nadgradnji informacijskih sistemov Državnega tožilstva in Vrhovnega sodišča pa tudi uvedba elektronske komunikacije v kazenskih zadevah ostaja prednostna naloga. Ministrstvo za pravosodje je leta 2024 ustanovilo delovno skupino, katere naloga je ugotoviti in obravnavati zamude. Preskuša se prenos e-dokumentov med policijskimi enotami in tožilstvom, v letu 2025 pa naj bi bile vključene vse policijske enote¹⁷. Aplikacija za ogled in zapisovanje elektronskih sodnih zadev se trenutno uporablja na okrožnih sodiščih v zadevah zaradi insolventnosti, uporaba te aplikacije v civilnih in kazenskih postopkih pa se je preskušala v začetku leta 2025. Vse osebje Upravnega sodišča je bilo usposobljeno za prehod na elektronsko komunikacijo, ki se načrtuje za jesen 2025¹⁸. Za leto 2025 je v načrtu uvedba

---

¹⁵ Med sklepi je bila tudi ostra obsodba protestov, ki so potekali pred sodiščem in so bili organizirani z namenom izvajanja pritiska na sodstvo. Državni zbor (2025), pisni prispevek, str. 16.

¹⁶ Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2025. Razen izboljšav pri strojni berljivosti sodnih odločb (slika 48) pri digitalizaciji pravosodja v letu 2024 ni bilo sprememb glede na stanje v letu 2023. Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2025, slike 40–48. Od septembra 2024 je vložitev elektronskih vlog in dokumentov prek portala e-Sodstvo, vključno z elektronsko komunikacijo, mogoča tudi v postopkih sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank. Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 7.

¹⁷ Vendar je bil načrt za začetek pilotnega preskušanja e-komunikacije med tožilstvom in Okrožnim sodiščem v Kranju preložen z januarja na jesen 2025 (v letu 2025 sta potekala dodatno preskušanje in prilagoditev e-komunikacije med Vrhovnim sodiščem in Vrhovnim državnim tožilstvom). V okviru mehanizma za okrevanje in odpornost so se začele izvajati dodatne posodobitve aplikacije eSpis, da bi omogočili povezovanje s sistemi sodnih postopkov ter zagotovili elektronski dostop za udeležence in njihove pravne zastopnike do elektronskih spisov zadev. Uvaja se nova varnostna shema, posodablja pa se tudi portal e-Sodstvo, prek katerega stranke in njihovi pravni zastopniki opravljajo elektronska dejanja v digitalno podprtih sodnih postopkih. Vlada Republike Slovenije (2025a).

¹⁸ Preskušanje elektronskih vročitev javnim organom se je junija 2025 iztekalo. Znatno del naložb v digitalizacijo se sofinancira iz mehanizma za okrevanje in odpornost (cilj št. 105), organi pa jih morajo dokončati do junija 2026. Vrhovno sodišče še naprej nadgrajuje in nadalje razvija orodja IT za olajšanje postopka odločanja, kot so sodelovalne virtualne seje (eSEJE), notranji iskalnik in pametna poizvedba (DoR) za prepoznavanje in razvrščanje vlog ter njihovo ocenjevanje glede na pretekle odločbe.

podnaslavljanja sodnih obravnav v realnem času za uporabnike z okvaro sluha, pa tudi rešitev IT za evidentiranje in upravljanje finančnih obveznosti v sodstvu za kazenske, pozneje pa tudi druge sodne postopke.

Predlagane spremembe v zvezi z reformo mreže sodišč bi združile prvostopenjska okrožna in okrajna sodišča. Kot je navedeno v prejšnjih Poročilih o stanju pravne države, se za delitev med prvostopenjskimi sodišči že dolgo ugotavlja, da vpliva na učinkovitost sodišč, prejšnja poskusa izvedbe te reforme pa nista bila uspešna¹⁹. Vlada je 16. maja 2025 v obravnavo Državnemu zboru vložila nov Zakon o sodiščih, ki bi združil okrožna in okrajna sodišča (in ohranil samo 11 okrožnih sodišč, tako da bodo vsi sodniki prve stopnje postali sodniki okrožnih sodišč), hkrati pa ohranil geografsko porazdelitev enot sodišč²⁰. Glavni cilj je izravnati delovno obremenitev v enajstih sodnih okrožjih in tako povečati učinkovitost sodišč. Predlagani zakon poudarja tudi odgovornost predsednikov sodišč za učinkovito delovanje sodišča²¹. Sodni svet je izrazil podporo tej optimizaciji, je pa opozoril na dve pretekli neuspešni reformi, ki sta negativno vplivali na trajanje sodnih postopkov²². V zvezi z mrežo okrajnih sodišč je Sodni svet ugotovil, da bi bilo primerno opraviti analizo za ugotovitev, ali bi bilo treba katero od teh sodišč odpraviti, saj nekatera delujejo z enim ali dvema sodnikoma, vendar z večjim številom javnih uslužbencev, ki bi lahko bili učinkoviteje prerezani na druga sodišča.

Z zvišanjem ravni plač sodnikov in državnih tožilcev je priporočilo v celoti izvedeno²³. Po sodbi Ustavnega sodišča iz junija 2024²⁴ je Vlada z januarjem 2024 plače sodnikov in državnih tožilcev zvišala za 12,35 %²⁵. Poleg tega je bil v okviru obsežnejše reforme plač v javnem sektorju oktobra 2024 sprejet nov Zakon o skupnih temeljih sistema plač v javnem sektorju, kar je privedlo do višjih plačnih razredov za sodnike in državne tožilce. Plače so se začele zviševati januarja 2025 in se bodo postopoma zviševale do januarja 2028 za vse javne uslužbence, tudi za sodnike in državne tožilce. Poleg tega je bil v zakon uveden mehanizem

---

Vrhovno sodišče naj bi do sredine leta 2026 ustanovilo nacionalni Centralni dokumentacijski digitalizacijski center (CDDC), ki bi prevzel proces digitalizacije dokumentov z vseh sodišč, Vrhovno državno tožilstvo pa naj bi v celoti uvedlo orodje umetne inteligence „Virtualni pomočnik“, s katerim bi olajšalo postopek priprave odločitev, ter vzpostavilo sistem zelenih sejnih sob, da se omogoči delo na daljavo. Vlada Republike Slovenije (2025a) in Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 7.

¹⁹ Trenutno je v sodnem sistemu 55 prvostopenjskih sodišč (44 okrajnih sodišč in 11 okrožnih sodišč). Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 10. Za delno izboljšanje tega stanja se je z reformami v letih 2009 in 2015 okrepil nadzor okrožnih sodišč nad okrajnimi, da bi se izenačilo število obravnavanih zadev in zmanjšalo število sporov o pristojnosti. Poročilo o stanju pravne države za leto 2020, Slovenija, str. 5.

²⁰ Okrajna sodišča bi se preoblikovala v zunanje oddelke, ki bi še naprej delovali v svojem lokalnem okolju. Zakon določa tudi oceno mreže okrožnih sodišč po dveh letih delovanja. Vlada je 16. maja 2025 v obravnavo Državnemu zboru vložila spremembe in dopolnitve Zakona o državnem tožilstvu, s katerimi bi se status tožilcev uskladil z novim okvirom za sodnike (enotni naziv, pravice in odgovornosti).

²¹ Ključne naloge predsednikov sodišč bi bile zagotoviti učinkovito delovanje, uravnoteženo delovno obremenitev sodnikov in pravočasno reševanje zadev. Predlagani zakon bi uvedel obvezne redne notranje revizije upravljanja sodišč vsaka tri leta, skrajšal mandat predsednikov sodišč (s šestih na pet let) z možnostjo ponovnega imenovanja na istem sodišču in omogočil suspenz predsednika sodišča.

²² Obisk Slovenije, Sodni svet.

²³ V Poročilu o stanju pravne države za leto 2024 je bilo Sloveniji priporočeno, naj „zaključi ukrepe za povečanje plač sodnikov in državnih tožilcev ob upoštevanju evropskih standardov glede virov in prejemkov za pravosodni sistem“.

²⁴ Raven plač sodnikov in državnih tožilcev je bila od leta 2012 večinoma nespremenjena. Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 8–9.

²⁵ Vlada Republike Slovenije, pisni prispevek, str. 1.

samodejne indeksacije: če se s pogajanjem ne doseže dogovor, se plačni razredi po zakonu samodejno prilagodijo za 80 % povečanja življenjskih stroškov. Predstavniki sodstva so kljub temu opozorili, da so plače v sodni veji oblasti v primerjavi z zakonodajno in izvršilno vejo še vedno nižje²⁶. Glede na to, da so se plače sodnikov in državnih tožilcev zvišale in da je bil uveden mehanizem samodejne indeksacije, je bilo priporočilo iz Poročila o stanju pravne države za leto 2024 v celoti izvedeno.

Z načrti za spremembo postopka napredovanja in imenovanja tožilcev naj bi se reševali kadrovske izzivi na državnih tožilstvih. Kot je navedeno v Poročilih o stanju pravne države za leti 2021 in 2022, so se državna tožilstva soočala s pomanjkanjem osebja zaradi neupravičenih zamud pri imenovanju državnih tožilcev, ki so bile pozneje odpravljene²⁷. Vendar se zaradi dolgih postopkov imenovanja in napredovanja državnih tožilcev, ki v povprečju trajajo 12 mesecev, negativni učinki preteklih zamud še čutijo, tako da je bilo konec leta 2024 zasedenih le 216 od 268 mest državnih tožilcev, kar je le 3,8 % več kot ob koncu leta 2023²⁸. V skladu s postopkom Vlada ne odobri le imenovanja novih državnih tožilcev, temveč tudi napredovanje na višji položaj (npr. z naziva okrajni državni tožilec v naziv okrožni državni tožilec), in sicer na predlog Državnotožilskega sveta. Zato lahko postopek imenovanja novega državnega tožilca po napredovanju obstoječega državnega tožilca traja skupno tudi do dve leti²⁹. Za leto 2026 so predvidene spremembe Zakona o državnem tožilstvu, s katerimi bi se pristojnost glede napredovanja državnih tožilcev prenesla z Vlade na Državnotožilski svet, s čimer bi se postopki skrajšali³⁰.

Učinkovitost

Nedavno povečanje učinkovitosti ni preprečilo nadaljnega povečevanja zaostankov, trajanje sodnih postopkov pa je še naprej izziv, zlasti v primerih pranja denarja in korupcije. Pravosodni sistem je na podlagi primerjalnih podatkov za leto 2023 še naprej na splošno učinkovito deloval, razen v upravnih zadevah, v katerih so se sodišča še naprej soočala z izzivi pri upravljanju vedno večjega števila zadev³¹. Po najnovejših podatkih Vrhovnega sodišča so vsa sodišča leta 2024 skupaj prejela 4 % več zadev ter rešila 4 % več zadev kot leta 2023, s čimer se je še naprej obračal prejšnji pozitiven trend, skupni zaostanek zadev pa se je konec leta 2024 spet nekoliko povečal, in sicer za 3 %³². To nadaljnje rahlo zmanjševanje učinkovitosti je mogoče opaziti na večini sodišč, razen na okrajnih, delovnih in socialnih sodiščih. Leta 2024 se je povprečno trajanje postopkov na prvostopenjskih sodiščih v civilnih zadevah nekoliko podaljšalo, vendar je v gospodarskih zadevah ostalo stabilno, v kazenskih zadevah pa se je skrajšalo³³. Čas, ki ga sodišča prve stopnje potrebujejo, da

²⁶ Januarja 2025 je bila na primer plača sodnika na prvostopenjskem sodišču (okrajno sodišče) za približno 14 % nižja od začetne plače poslanca Državnega zbora (januarja 2028 naj bi bila plača sodnikov na prvostopenjskem sodišču 9 % nižja, če bi po reformi mreže sodišč vsi sodniki okrajnih sodišč postali sodniki okrožnih sodišč), medtem ko je bila plača sodnika Vrhovnega sodišča za približno 8 % višja od plače ministra (to naj bi se do januarja 2028 izenačilo). Obisk Slovenije, Ministrstvo za javno upravo, Sodni svet in Slovensko sodniško društvo, ter Vlada Republike Slovenije (2025a).

²⁷ Poročilo o stanju pravne države za leto 2023, Slovenija, str. 4–5.

²⁸ Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 4, ter obisk Slovenije, Generalna državna tožilka in Državnotožilski svet.

²⁹ Obisk Slovenije, Generalna državna tožilka in Državnotožilski svet.

³⁰ Obisk Slovenije, Ministrstvo za pravosodje in Državno tožilstvo.

³¹ Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2025, slike 1–14.

³² Vrhovno sodišče (2025), pisni prispevek.

³³ Leta 2024 je povprečno trajanje na okrožnih sodiščih znašalo 25,7 meseca v civilnih zadevah velike vrednosti (približno dve leti leta 2023), 13 mesecev v gospodarskih pravnih zadevah in 20,7 meseca v

opravijo prvo obravnavo, je ostal enak, in sicer do 21 mesecev v civilnih in 16 mesecev v gospodarskih zadevah³⁴. Na prvostopenjskih kazenskih sodiščih se je povprečno trajanje zadev s področja pranja denarja v letu 2023 podaljšalo (na 926 dni), pri zadevah s področja korupcije pa skrajšalo (na 526 dni), kar še vedno predstavlja tretje oziroma drugo najdaljše trajanje v EU³⁵. Stalno povečevanje števila zadev na upravnih sodiščih (za 7 % leta 2024 v primerjavi z letom 2023) je kljub nadaljnjemu 7-odstotnemu povečanju števila rešenih zadev in večji učinkovitosti sodnikov privedlo do nadaljnjega povečanja števila nerešenih zadev (za 6 % konec leta 2024). Na Upravnem sodišču se je na prvi stopnji povprečno trajanje postopkov skrajšalo (za 1 mesec) na 15,8 meseca³⁶.

Zaradi ukrepov, ki jih je sprejelo Vrhovno sodišče, se je povečalo število rešenih zadev. Vrhovno sodišče je kot glavne dejavnike, ki vplivajo na uspešnost delovanja sodišč, opredelilo pomanjkanje sodnega osebja, nove pristojnosti, ki so bile sodiščem dodeljene z zakonodajo (zlasti na upravnih sodiščih), zapletena postopkovna pravila in neustrezne sodne prostore³⁷. Opredelilo je ukrepe, katerih namen je zagotoviti, da bi število rešenih zadev na sodiščih ostalo vsaj na ravni prejšnjih let. Med predlogi so poenotenje vpisovanja zadev na vseh sodiščih, večja podpora Ministrstva za pravosodje pri delovanju sodišč in nekatere spremembe zakonodaje. V gospodarskih zadevah je ugotovilo, da so nerešene zadeve posledica večjega števila prejetih zadev, ki so tudi bolj zapletene, tudi zaradi visoke vrednosti zahtevkov in posebnih izključnih pristojnosti. Predlagane dejavnosti vključujejo prenos zadev na manj obremenjena sodišča, poenotenje vpisovanja zadev in uvedbo ugotavljanja težavnosti zadev, dodatne sodnike in pomoč drugih sodišč. Delo Upravnega sodišča se pozorno spremlja. Vrhovno sodišče je za vsa sodišča določilo ambiciozne časovne okvire, da bi jih spodbudilo k učinkovitejšemu reševanju zadev, razvija pa tudi enotna merila za kakovost dela sodišč, ki zajemajo formalne ukrepe za upravljanje sodišč in dobre prakse. V letu 2024 so bili časovni okviri za nekatere postopke že v celoti izpolnjeni (zlasti na pritožbenih sodiščih splošne pristojnosti in v socialnih sporih). Po postopnem izvajanju ukrepov se je število rešenih zadev začelo povečevati (v letu 2024 za skupaj 4 % v primerjavi z letom 2023)³⁸.

---

kazenskih zadevah pri hujših kaznivih dejanjih (21,2 meseca leta 2023 in 18,5 meseca leta 2022). Obisk Slovenije, Vrhovno sodišče.

³⁴ Podatki za okrožna sodišča na prvi stopnji.

³⁵ Zadeve s področja pranja denarja so leta 2023 trajale povprečno 631 dni, leta 2022 pa 1 043 dni, s področja podkupovanja pa 889 dni leta 2023 in 793 dni leta 2022. Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2025, sliki 21 in 22.

³⁶ Vrhovno sodišče (2025), pisni prispevek, in Vlada Republike Slovenije (2025a).

³⁷ Obisk Slovenije, Vrhovno sodišče.

³⁸ Vrhovno sodišče (2025), pisni prispevek.

II. PROTIKORUPCIJSKI OKVIR

Strokovnjaki, državljani in vodstveni delavci podjetij menijo, da je stopnja korupcije v javnem sektorju razmeroma nizka. Na indeksu zaznave korupcije, ki ga objavlja organizacija Transparency International, je Slovenija za leto 2024 prejela oceno 60/100, s čimer se uvršča na 13. mesto v EU in 36. mesto na svetu³⁹. Ta zaznava je bila v zadnjih petih letih razmeroma stabilna⁴⁰. Posebna raziskava Eurobarometer o korupciji iz leta 2025 kaže, da 85 % anketirancev meni, da je korupcija v njihovi državi zelo razširjena (povprečje EU je 69 %), 33 % anketirancev pa se počuti osebno prizadetih zaradi korupcije v njihovem vsakdanjem življenju (povprečje EU je 30 %). Kar zadeva podjetja, jih 84 % meni, da je korupcija zelo razširjena (povprečje EU je 63 %), 42 % pa jih meni, da korupcija predstavlja problem pri poslovanju (povprečje EU je 35 %). Poleg tega 26 % anketirancev meni, da je kazenski pregon dovolj uspešen, da ljudi odvrača od koruptivnih praks (povprečje EU je 36 %), 13 % podjetij pa meni, da so ljudje in podjetja, ki so odkriti pri podkupovanju visokih uradnikov, ustrezno kaznovani (povprečje EU je 33 %)⁴¹.

Priporočilo za sprejetje nove protikorupcijske strategije in akcijskega načrta je bilo v celoti izvedeno⁴². Državni zbor je 28. marca 2025 sprejel novo resolucijo o preprečevanju korupcije. Resolucija temelji na strateškem pristopu „celotne družbe“, ki zajema javni in zasebni sektor, civilno družbo, medije in javnost. Določa sektorske in po posameznih politikah specifične cilje za zmanjšanje korupcijskih tveganj, povečanje preglednosti, integritete in odgovornosti ter okrepitev izvrševanja pravil o nasprotju interesov, lobiranju, financiranju političnih strank, javnem naročanju, javni porabi in zaščiti prijaviteljev. Določa, da pri imenovanjih v organe javnega sektorja in družb v državni lasti ne sme biti neprimerne vplivanja, da je treba izboljšati učinkovitost pregona koruptivnih praks ter da je treba okrepiti sodelovanje med nadzornimi institucijami in sodelovanje javnega sektorja s civilno družbo. Komisija za preprečevanje korupcije (KPK) je 23. junija 2025 sprejela ustrezen akcijski načrt za uresničevanje resolucije. Akcijski načrt vključuje konkretne ukrepe za uresničevanje širših in bolj strateških ciljev strategije, vključno s tistimi z visokim tveganjem korupcije, ter posebne časovne okvire za njihovo izvajanje. Sčasoma bo mogoče akcijski načrt spremeniti, da bo odražal razvijajoča se tveganja. Marca 2025 je bila ustanovljena delovna skupina, ki ima za nalogo ugotoviti, ali je treba posodobiti Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK)⁴³. Glede na navedeni razvoj dogodkov je bilo priporočilo iz Poročila o stanju pravne države za leto 2024 v celoti izvedeno.

Pri zagotavljanju stalnih rezultatov glede preiskav, pregonov in pravnomočnih sodb v primerih kaznivih dejanj korupcije je bil dosežen določen nadaljnji napredek⁴⁴. Policija

³⁹ Stopnja zaznane korupcije se razvrsti na naslednji način: nizka (nad 79), razmeroma nizka (med 79–60), razmeroma visoka (med 59–50), visoka (pod 50).

⁴⁰ Leta 2020 je bila ocena 60, leta 2023 pa tudi 60. Ocena se znatno poveča/zmanjša, če se spremeni za več kot pet točk; se izboljša/poslabša (se spremeni za 4 do 5 točk); je razmeroma stabilna (se spremeni za 1 do 3 točke) v zadnjih petih letih.

⁴¹ Podatki iz posebne raziskave Eurobarometer 561 (2025) in Flash Eurobarometer 557 (2025).

⁴² V Poročilu o stanju pravne države za leto 2024 je bilo Sloveniji priporočeno, naj „dokonča postopek sprejetja nove protikorupcijske strategije in akcijskega načrta in ju začne izvajati“.

⁴³ Akcijski načrt je zasnovan kot živ dokument. KPK mora letno poročati o njegovem izvajanju. Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 10. Obisk Slovenije, Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za javno upravo, Sekretariat Državnega zbora, KPK in Transparency International.

⁴⁴ V Poročilu o stanju pravne države za leto 2024 je bilo Sloveniji priporočeno, naj „sprejme ukrepe za zagotovitev stalnih rezultatov glede preiskav, pregonov in pravnomočnih sodb v primerih kaznivih dejanj korupcije, vključno s primeri na visoki ravni“.

je leta 2024 zaključila več tekočih in večjih preiskav iz prejšnjih let in je državnim tožilstvom na splošno posredovala več primerov korupcije in kaznivih dejanj z elementi korupcije (695 primerov) kot v letu 2023 (212 primerov)⁴⁵. Kar zadeva šest glavnih kaznivih dejanj korupcije, je državnemu tožilstvu leta 2024 uspelo zmanjšati zaostanke pri nerešenih kazenskih ovadbah (181 v primerjavi s 375 v letu 2023), je pa bilo v tem času precej manj obtožnic in obsodb⁴⁶, prav tako pa ni bil prijavljen ali preiskovan noben primer tujega podkupovanja⁴⁷. Čeprav v primerih korupcije na visoki ravni od leta 2020 ni bila izrečena nobena sodba, pa v nekaterih primerih na visoki ravni preiskave in pregon napredujejo⁴⁸. Okrepilo se je operativno sodelovanje in usposabljanje med Specializiranim državnim tožilstvom in Generalno policijsko upravo na področju preiskovanja kaznivih dejanj korupcije⁴⁹. Po notranjem medsebojnem strokovnem pregledu leta 2024, v katerem so bile ugotovljene pomanjkljivosti pri učinkovitosti preгона lokalnih uradnikov, predvsem v zvezi z zlorabo uradnega položaja in oškodovanjem javnih sredstev, je bila ustanovljena specializirana delovna skupina, katere naloga je razvijati in izmenjevati dobre prakse ter razviti enotne ali primerljive pristope k vodenju predkazenskega postopka. Ciljno usposabljanje državnih tožilcev se je začelo decembra 2024⁵⁰. Obenem je državno tožilstvo poročalo, da so na njegovo zmožnost učinkovitega dostopanja do informacij in zbiranja dokazov o fizičnih osebah, vključno z bančnimi informacijami, vplivale lani sprejete spremembe Zakona o kazenskem postopku, saj je za pridobitev takih podatkov zdaj potrebna sodna odredba, kar lahko vpliva tudi na mednarodno sodelovanje⁵¹. Vlada je 16. maja 2025 v obravnavo Državnemu zboru vložila spremembe in dopolnitve Zakona o državnem tožilstvu, katerih cilj je prispevati k učinkovitejšemu pregonu korupcije z lažjim zapolnjevanjem mest državnega tožilca na Specializiranem državnem tožilstvu. Sodelovanje med Evropskim javnim tožilstvom in nacionalnimi tožilstvi še naprej dobro poteka⁵². Glede na navedeni

⁴⁵ Ti podatki se nanašajo na deset kaznivih dejanj, in sicer na šest klasičnih kaznivih dejanj korupcije, na dve v zvezi z zlorabo položaja in dve v zvezi z volilnim postopkom. Vanje je vpletenih 130 fizičnih oseb in 16 pravnih oseb. Vlada Republike Slovenije in Policijska, Sektor za gospodarsko kriminaliteto (2025), pisni prispevek, str. 21 oziroma str. 1, ter obisk Slovenije, Ministrstvo za notranje zadeve, Policijska, NPU in tožilstva.

⁴⁶ Državna tožilstva so leta 2024 od preiskovalnih sodnikov zahtevala izvedbo 12 preiskav (89 leta 2023) in vložila 13 obtožnic (33 leta 2023) v primerih korupcije. Sodišča so na prvi stopnji razsodila v 15 primerih korupcije (29 leta 2023), izrekla 11 obsodb (21 v letu 2023), tri oprostilne sodbe (štiri v letu 2023) in en primer zavrgla (štiri v letu 2023); izrekla so štiri zaporne kazni (12 v letu 2023) in sedem pogojnih kazni (osem v letu 2023). Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 18.

⁴⁷ Delovna skupina OECD za boj proti podkupovanju je februarja 2025 v Sloveniji opravila misijo na visoki ravni, da bi razpravljala o svojih pomislekih v zvezi z izvajanjem Konvencije OECD o boju proti podkupovanju. OECD (2025).

⁴⁸ Ti primeri vključujejo sojenje nekdanjemu predsedniku vlade v zvezi s spornim nakupom zemljišča, kazensko preiskavo kazenske ovadbe proti sedanjemu predsedniku vlade v zvezi z nepravilnostmi v zvezi s političnim vmešavanjem pri imenovanju nekdanjega Generalnega direktorja policije (ki je odstopil januarja 2025) ter predkazenski postopek v zvezi z nakupom prostorov s strani nekdanje ministrice za pravosodje. Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 18–21; obisk Slovenije, Specializirano državno tožilstvo in Policijska.

⁴⁹ Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 10 in 21–22.

⁵⁰ Obisk Slovenije, Generalna državna tožilka.

⁵¹ Obisk Slovenije, Generalna državna tožilka, Vrhovno državno tožilstvo, Specializirano državno tožilstvo. Spremembe in dopolnitve Zakona o kazenskem postopku iz leta 2024 omejujejo možnost policije in tožilcev za dostop do nekaterih finančnih ali komunikacijskih podatkov. Kot je pojasnilo Ministrstvo za pravosodje, se s spremembami Zakona o kazenskem postopku glede zbiranja bančnih informacij fizičnih oseb izvršuje sodba Ustavnega sodišča U-I-144/19_3 z dne 6. julija 2023. Glej tudi Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 15 in zadevne opombe.

⁵² EJT (2025), pisni prispevek, str. 53–55. Leta 2024 nobena od preiskav EJT v Sloveniji ni zadevala kaznivih dejanj korupcije, EJT (2025), Letno poročilo za leto 2024, str. 55.

razvoj dogodkov je bil pri izvajanju priporočila iz Poročila o stanju pravne države za leto 2024 dosežen določen nadaljnji napredek.

Izdana so bila priporočila za izboljšanje preglednosti in integritete pri imenovanju visokih uradnikov, vključno z Generalnim direktorjem policije. Upravno sodišče je v sodbi iz novembra 2024 ugotovilo nepravilnosti v postopku imenovanja Generalnega direktorja policije iz septembra 2023, ta pa je nato januarja 2025 odstopil⁵³. Komisija za preprečevanje korupcije (KPK) je zaključila preiskavo o morebitni kršitvi Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, ki jo je v zvezi s tem imenovanjem začela na lastno pobudo. 20. marca 2025 je izdala dve priporočili za spremembo in izboljšanje izbirnih postopkov za imenovanja na visoke položaje, da se zagotovita večja preglednost in integriteta pri odločanju, izboljša zaupanje javnosti in preprečijo korupcijska tveganja, priporočili pa se tesno ujemata z ugotovitvami iz sodbe Upravnega sodišča⁵⁴. Izbirni postopek za novega generalnega direktorja se je začel aprila 2025 in še poteka. Leta 2024 napovedane spremembe Zakona o nalogah in pooblastilih policije za boljši nadzor nad policijskim delom in preprečevanje političnega vplivanja na odločanje so predvidene za konec leta 2025. Ministrstva razpravljajo o spremembah zadevne določbe Zakona o organiziranosti in delu v policiji (47. člen), da bi razrešili nekatera vprašanja v zvezi z imenovanjem in razrešitvijo Generalnega direktorja policije. Januarja 2025 se je prvič sestala delovna skupina za usklajevanje izvajanja Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete (2024–2028), da bi pripravljala o akcijskem načrtu in naslednjih korakih⁵⁵.

Tehnične zmogljivosti Komisije za preprečevanje korupcije se izboljšujejo, treba pa je sprejeti nadaljnje ukrepe za izboljšanje zaposlovanja. KPK je v letih 2024 in 2025 še naprej nadgrajevala svoj javno dostopen spletni portal ERAR, da bi posodobila in izboljšala predstavitev, dostopnost in preglednost podatkov o porabi javnih sredstev ter informacij o prijavih premoženjskega stanja, lobiranju in omejitvah poslovanja. Vendar je nadgradnja portala ERAR marca 2025 razkrila več napak v zvezi s podatki o javni porabi, ki očitno izvirajo iz osnovnih podatkovnih zbirk, iz katerih so bili podatki pridobljeni, in tega, da so bile uporabljene ogromne količine zadevnih podatkov⁵⁶. Nadgrajujeta se tudi notranji sistem in podatkovna zbirka KPK „Corruptio“, da bi zagotovili točko „vse na enem mestu“ za predložitev poročil v skladu z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije ter izboljšali učinkovitost tega, kako KPK spremlja obveznost poročanja. Splošni cilj je okrepite

⁵³ Upravno sodišče je v sodbi I U 1401/2023-85 ugotovilo, da je akt Posebne natečajne komisije Uradniškega sveta nezakonit zaradi nezadostne obrazložitve, zakaj izbrani kandidat izpolnjuje zahtevano merilo glede vodstvenih izkušenj. Parlamentarna preiskava in predkazenska preiskava, ki sta se v zvezi z domnevnim neprimernim političnim vplivanjem pri tem imenovanju začeli leta 2024, še vedno potekata. Glej tudi Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 16 in zadevne opombe.

⁵⁴ KPK v svojih priporočilih poziva k spremembi poslovnika Vlade, da se zagotovi, da bodo sklepi o imenovanjih oziroma odpoklicih podrobnejši ter bolj utemeljeni in obrazloženi. KPK (2025e) in KPK (2025f). KPK je podobna priporočila Vladi podala decembra 2022. Eden od ciljev Resolucije o preprečevanju korupcije iz leta 2025 je, da postanejo vse faze postopkov imenovanja in zaposlovanja v javnem sektorju pregledne ter neodvisne od neprimernega vpliva in da bi zagotavljale enako obravnavo oseb, str. 8 in 22–23.

⁵⁵ Delovno skupino vodi policija, v njej pa so med drugim predstavniki ustreznih ministrstev, tožilstev, Računskega sodišča in FIU. Eden od rezultatov tega dela je bila mednarodna konferenca, ki je potekala maja 2025 in na kateri so se zbrali tuji in domači strokovnjaki s področja zaščite nacionalnih finančnih interesov in finančnih interesov EU ter boja proti korupciji. Vlada Republike Slovenije (2025b), dodatni pisni prispevek, str. 10, in obisk Slovenije, Vlada.

⁵⁶ KPK se je od takrat opravičila za odkrite napake in sprejela ukrepe za izboljšanje stanja. KPK (2025d) in obisk Slovenije, KPK.

preglednost in nadzor, zmanjšati korupcijska tveganja in okrepiti integriteto. Proračun KPK je bil za leto 2025 povečan za tehnično podporo, je pa potrebnih več sredstev za zaposlitev dodatnih notranjih strokovnjakov za upravljanje teh kompleksnih sistemov⁵⁷. Avgusta 2024 je bila imenovana nova namestnica predsednika KPK, težave pri zaposlovanju pa so še vedno prisotne, saj je skupno število zaposlenih še vedno na podobni ravni kot v zadnjih dveh letih. Čeprav si je KPK še naprej prizadevala za zaposlitev več osebja, se še vedno sooča s težavami pri iskanju pravih kvalificiranih kandidatov, o čemer civilna družba še naprej izraža zaskrbljenost⁵⁸.

Smernice za lobiranje so bile posodobljene, da bi se pojasnile obstoječe izjeme od obveznosti registracije kot lobist. KPK je decembra 2024 izdala posodobljene smernice za lobiranje, da bi jih uskladila s sodbo Vrhovnega sodišča iz septembra 2024 in zagotovila celovitejšo razlago določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, ki urejajo dejavnosti lobiranja. Posodobljene smernice pojasnjujejo, da lahko izvoljeni predstavniki interesne organizacije, ki nimajo (pravnega) zastopnika, ki je posebej določen z zakonom (npr. združenja, civilne pobude, stanovanjske skupnosti), izvajajo dejavnosti lobiranja brez registracije ali prijave⁵⁹. KPK je ugotovila nizko raven poročanja lobističnih stikov, zlasti na lokalni ravni, medtem ko poročanje ministrstev in Državnega zbora dobro deluje. KPK in deležniki menijo, da bi sprememba zakona, ki bi uskladila zadevne roke za poročanje o stikih med zastopniki interesov in uradniki, izboljšala delovanje in preglednost sistema lobiranja⁶⁰.

Pravila o vsebini in načinu predložitve letnega poročila političnih strank so bila posodobljena, tako da zagotavljajo večjo preglednost in jasnost glede financiranja političnih strank. Pravila o letnih poročilih političnih strank so bila spremenjena, da bi se uskladila z Zakonom o političnih strankah, kakor je bil spremenjen leta 2023⁶¹. Pravila določajo vsebino, oblike in način predložitve letnega poročila politične stranke Agenciji za javnopravne evidence in storitve ter njegove objave. Tehnične spremembe zahtevajo, da se v račune strank vključijo zneski, ki so bili preneseni ali prejeti od povezanih strank in političnih fundacij, ki delujejo v Sloveniji ali v drugih državah članicah, za namene projektov skupnega interesa, ter zneski, porabljeni za izvajanje takih projektov. Poleg tega morajo stranke te zneske evidentirati ločeno od svojih običajnih političnih dejavnosti in jih uporabiti samo za določene namene, opredeljene v pisnem sporazumu⁶². Namen novih pravil je povečati

⁵⁷ Sporazum med KPK in Ministrstvom za digitalno preobrazbo, ki je lani prevzelo naloge upravljanja strežnikov javnega sektorja, je bil z avgusta 2024 preložen na leto 2026, saj Ministrstvo za digitalno preobrazbo še ni sprejelo politike glede zakupa.

⁵⁸ Tehnične posodobitve se trenutno oddajajo v izvajanje zunanjim izvajalcem in bodo potekale v fazah. Skupni proračun KPK za leto 2025 znaša približno 3,1 milijona EUR. KPK deluje s približno 50 % osebja. Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 10, in obisk Slovenije, KPK in Transparency International.

⁵⁹ Sodba Vrhovnega sodišča, I U 1093/2019-54 z dne 4. septembra 2024. KPK (2024a), str. 25–27. Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 11–12, in obisk Slovenije, KPK.

⁶⁰ Obisk Slovenije, KPK in Transparency International. Medtem ko morajo lobisti svoje stike prijaviti le enkrat letno, morajo lobirani uradniki to storiti v osmih dneh od posameznega stika. Aprila 2025 je bilo registriranih 85 lobistov, konec leta 2023 pa 84. Od tega jih je 36 poslalo poročila o dejavnostih lobiranja, izvedenih v letu 2024. KPK (2025), str. 32. V Resoluciji o preprečevanju korupcije iz leta 2025 (str. 8–9 in 19) je bilo poudarjeno, da je pomanjkanje poročanja o lobističnih stikih eden od glavnih izzivov, ki jih je treba obravnavati. Resolucija poziva k doslednemu spoštovanju pravil, tako v javnem kot zasebnem sektorju.

⁶¹ Sprememba je bila potrebna predvsem za usklajitev s spremembami Zakona o političnih strankah iz leta 2023. Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 18.

⁶² Med projekte skupnega interesa bi lahko spadali skupni dogodki in izobraževalne dejavnosti (seminarji, posvetovanja, konference, delavnice, tečaji, raziskovalne ali založniške dejavnosti itd.), ki ne vključujejo

preglednost in pojasniti, katere finančne informacije bi morale stranke evidentirati in objaviti. Računsko sodišče je leta 2024 opravilo šest revizij političnih strank, pri katerih je odkrilo le manjše tehnične kršitve, leta 2025 pa bo opravilo še tri revizije. Aprila 2025 je dokončalo poročilo o volitvah v Evropski parlament⁶³. Državni zbor preiskuje domnevno nezakonito financiranje političnih strank, ki naj bi vključevalo podjetja v državni lasti in oškodovanje javnih sredstev⁶⁴.

Kljub prizadevanjem za ozaveščanje je bilo prek kanalov za prijavljanje nepravilnosti predloženih le malo prijav korupcije. Drugo statistično poročilo KPK o številu prijav nepravilnosti, prejetih prek notranjih in zunanjih kanalov za prijavo, ni razkrilo nobenih informacij, ki bi se posebej nanašale na korupcijo. KPK je v letu 2024 nadaljevala dejavnosti obveščanja in ozaveščanja, s katerimi je pojasnjevala, kako Zakon o zaščiti prijaviteljev štiti in podpira prijavitelje v praksi ter kako pomembno je prijavljanje, tudi za odkrivanje in preprečevanje korupcije. Državni zbor v letu 2024 od prijaviteljev ni prejel nobene prijave. Policija je evidentirala le tri prijave, od katerih se ni nobena nanašala na korupcijo ali nasprotje interesov. Specializirano državno tožilstvo še ni ugotovilo nobenih pozitivnih učinkov pri prijavljanju ali obtožbah glede kaznivih dejanj korupcije, ki bi izvirali iz navedenega zakona, zato trdi, da ta za kazenske zadeve ni koristen. Ena od organizacij civilne družbe meni, da navedeni zakon še vedno ni preizkušen, saj se še ne uporablja dolgo, „kultura žvižgaštva“ pa je še pomanjkljiva⁶⁵.

Nadaljevala so se prizadevanja za izboljšanje preglednosti in konkurence na področju javnih naročil. Odnos podjetij do korupcije v EU kaže, da 28 % podjetij v Sloveniji (povprečje v EU je 25 %) meni, da jim je korupcija v zadnjih treh letih preprečila, da bi bila izbrana na javnem razpisu ali v postopku za oddajo javnega naročila⁶⁶. 53 % podjetij meni, da je stopnja neodvisnosti revizijskega organa za javna naročila (Državna revizijska komisija) zelo ali dokaj dobra⁶⁷. V Pregledu enotnega trga in konkurenčnosti se glede dostopa do javnega naročanja v Sloveniji poroča o 44 % ponudb z eno samo ponudbo v letu 2023 (povprečje v EU je 29 %). Večina organov in deležnikov javno naročanje še naprej izpostavlja kot področje z visokim tveganjem⁶⁸. Za večjo preglednost Vlada pripravlja posodobljen modul o nacionalnem sistemu e-javnih naročil, ki bi organom omogočil, da

---

rednih dejavnosti stranke. Stranka mora tudi voditi ločene evidence in ločeno poročati o sredstvih, prenesenih z njenega transakcijskega računa na drugo stranko ali politično fundacijo. Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek in dodatni pisni prispevek, str. 14 oziroma 8–10.

⁶³ Obisk Slovenije, Računsko sodišče.

⁶⁴ Obisk Slovenije, Sekretariat Državnega zbora. Poročilo naj bi bilo pripravljeno do konca leta 2025 ali v začetku leta 2026.

⁶⁵ Vlada Republike Slovenije, Policija in Državni zbor (2025), pisni prispevki, str. 12, 2 oziroma 21. Obisk Slovenije, Specializirano državno tožilstvo in Transparency International. Kot je pojasnilo Ministrstvo za pravosodje, Zakon o zaščiti prijaviteljev ni posebej namenjen boju proti korupciji, temveč prijavljanju vseh morebitnih kršitev zakona v delovnem okolju. Poleg tega je prijavljanje kaznivih dejanj, vključno s korupcijo in zaščito prič v kazenskem postopku, urejeno v Zakonu o kazenskem postopku in Zakonu o zaščiti prič.

⁶⁶ Raziskava Flash Eurobarometer 557 (2025). To je tri odstotne točke nad povprečjem EU.

⁶⁷ Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2025, slika 59.

⁶⁸ Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 13–15. Med cilji Resolucije o preprečevanju korupcije iz leta 2025 sta blažitev in preprečevanje korupcijskih tveganj pri javnem naročanju, tudi v zdravstvenem in infrastrukturnem sektorju, str. 7–8 in 25–28. Primeri so zadevali zdravstveni sektor in nakup nepremičnin. Civilna družba je izpostavila velik delež ponudb z eno samo ponudbo, prirejanja ponudb in delitve trga, medtem ko so podjetja navajala težave z izdajanjem dovoljenj na lokalni in občinski ravni. Obisk Slovenije, KPK, Specializirano državno tožilstvo, Policija, Računsko sodišče, Transparency International in poslovna združenja.

poleg letne objave sproti objavljajo informacije o naročilih pod nacionalnimi pragovi za javna naročila⁶⁹. V letu 2024 je KPK opravila preiskave kršitev pri več velikih naložbenih projektih (npr. nakup nepremičnin, nakup opreme IT, koncesije za vodne vire) ter Vladi in zadevnim ministrstvom izdala priporočila glede obvladovanja korupcijskih tveganj. Poleg tega je KPK še naprej pozorno spremljala podjetja v državni lasti, za katera se šteje, da so zaradi tesnega sodelovanja med javnim in zasebnim sektorjem še posebej izpostavljena neprimernemu vplivu in nasprotju interesov⁷⁰. KPK je decembra 2024 pojasnila pravila, ki organom javnega sektorja preprečujejo poslovanje z družbo, v kateri je družinski član nosilca funkcije v zadevnem organu javnega sektorja⁷¹. Državna revizijska komisija je izvedla več preiskav morebitnih kršitev pri javnih naročilih v 26 bolnišnicah in zdravstvenih ustanovah ter vložila štiri obdolžilne predloge⁷².

III. PLURALNOST IN SVOBODA MEDIJEV

Regulator medijskih storitev je na splošno še naprej neodvisen, obstajajo pa pomisleki glede njegovih človeških in finančnih virov, tudi v povezavi z njegovimi predvidenimi novimi nalogami. Media Pluralism Monitor 2025 (MPM) navaja srednje nizko tveganje glede kazalnikov v zvezi z neodvisnostjo in učinkovitostjo regulativnih organov za medije⁷³, pri čemer poudarja, da še naprej obstajajo pomisleki glede izbirnih postopkov za glavne organe regulatorja medijskih storitev (Agencija za komunikacijska omrežja in storitve (AKOS)), zlasti pa to velja za svet agencije in direktorja, saj oba organa imenuje Vlada. Omejeni viri ter večinoma pasiven in manj viden pristop AKOS k regulaciji medijev odražajo notranje strategije, ki jih je določilo vodstvo agencije⁷⁴. Poleg tega se glede na to, da poteka reforma zakonodaje o medijih in da je Vlada decembra 2024 v obravnavo Državnemu zboru vložila nov Zakon o medijih, katerega cilj je bil posodobiti pravni okvir za medije in izvajati evropski akt o svobodi medijev⁷⁵, pričakuje, da bo regulator medijskih storitev prejel dodatna regulativna pooblastila⁷⁶, čeprav so nekateri deležniki navedli, da še vedno obstajajo nekateri izzivi, ki zadevajo raven človeških in finančnih virov regulatorja⁷⁷. AKOS je še naprej pravno in funkcionalno ločen ter neodvisen od Vlade⁷⁸. Ostajajo pa tudi še nekateri pomisleki, saj je sedanji mehanizem imenovanja direktorja in članov sveta AKOS še naprej pod neposrednim nadzorom Vlade, kar med deležniki vzbuja zaskrbljenost glede ravni političnega vplivanja na regulator medijskih storitev⁷⁹. Poleg tega nekateri deležniki ocenjujejo, da trenutni človeški

---

⁶⁹ Obisk Slovenije, Ministrstvo za javno upravo.

⁷⁰ Obisk Slovenije, KPK, Specializirano državno tožilstvo in Transparency International. Februarja 2025 je Klub slovenskih podjetnikov predsedniku Vlade poslal odprto pismo, v katerem je opozoril na razširjenost korupcije v Sloveniji, zlasti v podjetjih v državni lasti. Klub slovenskih podjetnikov (2025).

⁷¹ KPK (2024a), str. 10–12. Seznam subjektov z omejitvami poslovanja v skladu z ZIntPK je javno dostopen na portalu ERAR.

⁷² Obisk Slovenije, Državna revizijska komisija. DRK je po priporočilih KPK iz julija 2023 ukrepala na podlagi svoje analize korupcijskih tveganj v javnih zdravstvenih ustanovah.

⁷³ Media Pluralism Monitor (2025), str. 10.

⁷⁴ Mreža Liberties (2024), str. 557.

⁷⁵ Reformo Zakona o medijih je Vlada prvič napovedala v drugi polovici leta 2023, da bi prenovila in posodobila pravni okvir za medije. Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 21. Predlagani novi Zakon o medijih je bil maja 2025 umaknjen iz zadnje obravnave v Državnem zboru, zakonodajni postopek pa še poteka.

⁷⁶ V skladu s predvideno reformo Zakona o medijih bi imel AKOS med drugim naloge na področju dodeljevanja državnih oglaševalskih sredstev. Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 22.

⁷⁷ Media Pluralism Monitor (2025), str. 13.

⁷⁸ Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 21.

⁷⁹ Mreža Liberties (2025), str. 902. Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 22.

in finančni viri AKOS niso zadostni za njegova navedena širša regulativna pooblastila in naloge, ki so poleg obstoječih regulativnih pooblastil agencije predvidene v okviru potekajoče reforme pravnega okvira za medije⁸⁰. AKOS se je financiral ločeno od državnega proračuna, saj je njegovo financiranje temeljilo na sistemu samofinanciranja na podlagi prispevkov, pobranih od podjetij, ki delujejo na področju njegove regulativne pristojnosti⁸¹. Vendar naj bi se nove regulativne naloge, povezane z digitalnimi storitvami in mediji, financirale iz državnega proračuna, kar med deležniki vzbuja pomisleke glede predvidljivosti letne dodelitve proračunskih sredstev⁸².

Neodvisnost javnih medijev se je še izboljšala. Reforma javnih medijev iz leta 2022 je bila dobro sprejeta in velja za uspešno z vidika ohranjanja neodvisnosti javnih medijev⁸³. Z vzpostavitvijo strukture upravljanja, v katero so vključeni člani, ki niso politično imenovani, se je okrepila neodvisnost RTV Slovenija⁸⁴. Ustvarjalci programa RTV Slovenija so pri svojem poklicnem delu neodvisni in samostojni⁸⁵. Po oceni MPM je bila neodvisnost javnih medijev v razponu srednje nizkega tveganja⁸⁶. Vendar so novinarska združenja decembra 2024 opozorila, da je Svet RTV Slovenija z določitvijo obveznih usmeritev za vodstvo RTV Slovenija prekoračil svoja pooblastila in odgovornosti iz Zakona o RTV⁸⁷. Poleg tega so nekateri deležniki kljub pozitivnemu razvoju v javnih medijih še naprej poročali o izzivih pri uvajanju nove strukture upravljanja, ki so vplivali tudi na učinkovito delovanje Sveta in Uprave RTV⁸⁸.

Dosežen je bil določen napredek pri zagotavljanju ustreznega financiranja javnih medijev, čeprav izzivi ostajajo⁸⁹. Vlada pripravlja zakonodajno reformo za zagotovitev trajnostnega, neodvisnega in politično nevtralnega financiranja javnih medijev, in sicer za RTV Slovenija in Slovensko tiskovno agencijo (STA)⁹⁰. Za odpravo teh pomislekov je Ministrstvo za kulturo maja 2025 v javno obravnavo predložilo predlog sprememb in dopolnitev Zakona o RTV Slovenija. Spremembe so osredotočene na upravljanje institucije, obseg njene javne službe in njen model financiranja. Cilj je povečati učinkovitost upravljanja RTV Slovenija in zagotoviti stabilnejše javno financiranje s prilagoditvijo spreminjajočim se stopnjam inflacije⁹¹, da bi se RTV Slovenija zagotovila potrebna sredstva za zagotovitev

---

⁸⁰ Leta 2024 je bilo v oddelku za izvrševanje predpisov o medijih, ki nadzoruje radio, televizijo in video na zahtevo, 12 zaposlenih, kar se šteje za nesorazmerno glede na obseg odgovornosti, Liberties (2025), str. 903. Obisk Slovenije, AKOS. Kot so opozorili nekateri deležniki, računovodski izkaz s proračunskimi posledicami, povezan z osnutkom Zakona o medijih, ne opredeljuje višine sredstev, dodeljenih za nove regulativne naloge AKOS, niti števila morebitnih dodatnih uslužbencev, dodeljenih regulativnemu organu v ta namen. Liberties (2025), str. 903–904.

⁸¹ Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 23.

⁸² Mreža Liberties (2025), str. 903.

⁸³ Obisk Slovenije, Društvo novinarjev Slovenije.

⁸⁴ Spremembe Zakona o Radioteleviziji Slovenija. Obisk Slovenije, Društvo novinarjev Slovenije. Spremembe v zaznavanju neodvisnosti se odražajo tudi v povečanju zaupanja javnosti, Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 24.

⁸⁵ Obisk Slovenije, Uprava RTV.

⁸⁶ Media Pluralism Monitor (2025), str. 20.

⁸⁷ Media Pluralism Monitor (2025), str. 24.

⁸⁸ Izzivi vključujejo preostalo nejasnost glede nekaterih vidikov delitve pristojnosti med Svetom RTV in Upravo RTV. Obisk Slovenije, Uprava RTV.

⁸⁹ V Poročilu o stanju pravne države za leto 2024 je bilo Sloveniji priporočeno, naj „zagotovi pravila ali mehanizme za zagotavljanje financiranja javnih medijev, ki je primerno za opravljanje njihovih nalog javne službe, hkrati pa zagotavlja njihovo neodvisnost“.

⁹⁰ Obisk Slovenije, Ministrstvo za kulturo in Liberties (2025), str. 900.

⁹¹ GOV.SI (2025).

njene finančne vzdržnosti in učinkovitega izpolnjevanja njenih nalog javne službe⁹². Odobreno je bilo zvišanje prispevka za RTV Slovenija za leto 2025⁹³. Čeprav se je zvišanje zdelo potrebno, so deležniki podvomili v njegovo dolgoročno učinkovitost, saj trdijo, da gre le za začasno rešitev. Javni mediji se še vedno spopadajo z resnimi finančnimi težavami, ki vplivajo na njihovo dolgoročno sposobnost preživetja in na odločitve glede načrtovanja programov. Za leto 2025 znaša predvidena vrzel v financiranju približno 11 milijonov EUR, zato so potrebni celoviti in trajni ukrepi za reševanje tega vprašanja⁹⁴. Poleg tega je bila decembra 2024 podpisana pogodba o proračunskem financiranju za STA za leto 2025, s katero se zagotavlja 18,6-odstotno povečanje financiranja za STA v primerjavi z letom 2024⁹⁵. Kljub temu je bilo izraženih nekaj pomislekov, da je vsako tako povečanje odvisno od odločitve Vlade ali Državnega zbora, kar povzroča tveganje za neprimerno vplivanje⁹⁶. Na splošno je bil dosežen določen napredek pri priporočilu iz Poročila o stanju pravne države za leto 2024, da je treba zagotoviti zadostno financiranje javnih medijev ob hkratnem zagotavljanju njihove neodvisnosti. Vendar bodo glede na splošno finančno krizo v javnih medijih potrebni nadaljnji ukrepi.

Zasebne medije še vedno pestijo finančne težave in tveganja za pluralnost medijev. Medijski trg je še naprej močno koncentriran, tudi na lokalnem trgu⁹⁷, informacije o končnem lastništvu pa so omejene⁹⁸. Deležniki so poročali, da kljub pravnim predpisom, ki založnikom dnevnega tiska prepovedujejo lastništvo ali soustanavljanje radijskih ali televizijskih postaj, take prakse še naprej obstajajo⁹⁹. Poleg tega še vedno obstajajo pomisleki glede preglednosti in poštenosti porazdelitve državnega oglaševanja¹⁰⁰. Kažejo se tudi znaki, da bo medijski trg v letu 2025 postal še močnejše koncentriran¹⁰¹. Finančne težave še naprej pomembno vplivajo na medijski sektor kot celoto, zlasti na tiskane medije¹⁰². MPM opozarja na visoko stopnjo tveganja v zvezi s preglednostjo lastništva medijev, pluralnostjo ponudnikov medijskih storitev, sposobnostjo preživetja medijev in uredniško neodvisnostjo od komercialnega vpliva in vpliva lastnikov¹⁰³. V Državnem zboru potekajo razprave o pravilih v zvezi z oceno koncentracij na medijskem trgu¹⁰⁴. Društvo novinarjev meni, da je treba novi Zakon o medijih sprejeti kljub izraženim pomislekom glede načrtovanega modela državnih subvencij¹⁰⁵. Nekateri deležniki so navedli, da se je zaradi težkega finančnega položaja medijev zmanjšalo število osebja v redakciji, da so se poslabšali delovni pogoji novinarjev in da širši trend odprodaje medijev spodbija pluralnost medijev¹⁰⁶. MPM je opozoril tudi na

⁹² Vlada Republike Slovenije, pisni prispevek, str. 22. Obisk Slovenije, Ministrstvo za kulturo.

⁹³ Naročnina na storitve televizije se je z januarjem 2025 zvišala z 12,75 EUR na 14,02 EUR na mesec, potem ko se 12 let ni spreminjala. Obisk Slovenije, Ministrstvo za kulturo.

⁹⁴ Stroški dela in produkcije so se zaradi inflacije zvišali, hkrati pa je bilo poudarjeno, da je treba RTV Slovenija temeljito posodobiti in digitalizirati. Obisk Slovenije, Uprava RTV.

⁹⁵ GOV.SI (2024).

⁹⁶ Mreža Liberties (2025), str. 903.

⁹⁷ Obisk Slovenije, AKOS.

⁹⁸ Obisk Slovenije, Društvo novinarjev Slovenije. Media Pluralism Monitor (2025), str. 7.

⁹⁹ Mreža Liberties (2025), str. 905.

¹⁰⁰ Media Pluralism Monitor (2025), str. 7.

¹⁰¹ Obisk Slovenije, Društvo novinarjev Slovenije.

¹⁰² Obisk Slovenije, AKOS. Media Pluralism Monitor (2025), str. 7.

¹⁰³ Področje pluralnosti trga je bilo ocenjeno v razponu visokega tveganja, kar pomeni, da gre za področje, ki ima v smislu razponov tveganja najvišje število točk v okviru spremljanja Slovenije. Media Pluralism Monitor (2025), str. 15. Na splošno spada ocena pluralnosti trga v razpon tveganja 76 %.

¹⁰⁴ Predlog novega Zakona o medijih predvideva, da bo za ocene koncentracije medijev odgovoren nacionalni organ, pristojen za konkurenco, torej AVK.

¹⁰⁵ STA (2025), obisk Slovenije, Društvo novinarjev Slovenije. Predlog je v zakonodajnem postopku.

¹⁰⁶ Obisk Slovenije, Društvo novinarjev Slovenije, Sindikat novinarjev.

tveganja političnega nadzora s strani političnih subjektov nad nekaterimi medijskimi hišami, kar ogroža njihovo uredniško avtonomijo in integriteto vsebin¹⁰⁷. Kot so izpostavili novinarji, bi to lahko privedlo do pomanjkanja raznolikih vsebin in znižanja splošne kakovosti medijev na nacionalni in lokalni ravni¹⁰⁸. Vlada v okviru reforme medijske zakonodaje podpira sprejetje novega Zakona o medijih in ustreznih sprememb drugih zakonodajnih aktov, ki zajemajo potrebne vidike evropskega akta o svobodi medijev, v okviru postopka prenosa, s čimer bi se med drugim obravnavale tako koncentracije na medijskem trgu ter njihov vpliv na pluralnost medijev kot državno oglaševanje, prizadeva pa si tudi za znatno povečanje preglednosti medijskega prostora¹⁰⁹.

Okvir za dostop do informacij javnega značaja je še naprej ugoden. Slovenija je ratificirala Konvencijo Sveta Evrope o dostopu do uradnih dokumentov¹¹⁰. Pravni okvir, ki ureja dostop do informacij in dokumentov, je še naprej stabilen, kakor je določen v Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja. Poleg tega so mediji in novinarji v skladu z Zakonom o medijih upravičeni do pospešenega postopka v zvezi z zahtevami za dostop do informacij javnega značaja, ki jih hranijo kateri koli javni organi¹¹¹. Na splošno je MPM tveganje v zvezi z varstvom pravice do obveščenosti ocenil kot nizko¹¹².

Dosežen je bil določen dodaten napredek pri priporočilu za izboljšanje zaščite novinarjev, vendar pri tem še ostajajo izzivi¹¹³. MPM opozarja na srednje veliko tveganje za zaščito svobode izražanja ter za novinarski poklic, standarde in zaščito novinarjev¹¹⁴. Število prijavljenih incidentov v zvezi z varnostjo novinarjev se je zmanjšalo, še naprej pa je prihajalo do strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti in spletnega nadlegovanja novinarjev, tudi na lokalni ravni¹¹⁵. Predlagani novi Zakon o medijih, ki je trenutno v zakonodajnem postopku in je namenjen prenosu evropskega akta o svobodi medijev, naj bi vseboval določbe o okrejitvi zaščite novinarskih virov in prepovedi nameščanja vsiljive nadzorne programske opreme na naprave, ki jih uporabljajo novinarji¹¹⁶. Poteka tudi prenos direktive proti strateškim tožbam za onemogočanje udeležbe javnosti¹¹⁷. Od Poročila o stanju pravne države za leto 2024 v Platformi Sveta Evrope za spodbujanje zaščite novinarstva in varnosti novinarjev¹¹⁸ ni bilo zabeleženo nobeno novo opozorilo, je pa bilo v poročilu mehanizma Media Freedom Rapid Response (mehanizem za hitro odzivanje na kršitve svobode medijev – MFRR) o spremljanju zabeleženih 11 novih opozoril, pri čemer se jih je osem nanašalo na verbalne napade, dva na fizični napad, dva na napad na premoženje ter dva

---

¹⁰⁷ Media Pluralism Monitor (2025), str. 9 in 18.

¹⁰⁸ Obisk Slovenije, Društvo novinarjev Slovenije in Sindikat novinarjev.

¹⁰⁹ Obisk Slovenije, Ministrstvo za kulturo.

¹¹⁰ Konvencija Sveta Evrope o dostopu do uradnih dokumentov (CETS št. 205), znana tudi kot Konvencija iz Tromsøja, je začela veljati 1. decembra 2020.

¹¹¹ Zakon o medijih, 45. člen.

¹¹² Media Pluralism Monitor (2025), str. 12.

¹¹³ V Poročilu o stanju pravne države za leto 2024 je bilo Sloveniji priporočeno, naj „nadaljuje postopek sprejemanja zakonodajnih in nezakonodajnih zaščitnih ukrepov za izboljšanje zaščite novinarjev, zlasti na spletu, ob upoštevanju evropskih standardov glede zaščite novinarjev“.

¹¹⁴ Media Pluralism Monitor (2025), str. 10.

¹¹⁵ Media Pluralism Monitor (2025), str. 11.

¹¹⁶ Obisk Slovenije, Ministrstvo za kulturo.

¹¹⁷ Obisk Slovenije, Ministrstvo za kulturo; Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 23. Vlada je pripravila osnutek Zakona o zaščitnih ukrepih za osebe, ki se javno udeležujejo, ki je bil 10. decembra 2024 predložen v javno posvetovanje in strokovno usklajevanje.

¹¹⁸ Platforma Sveta Evrope za spodbujanje zaščite novinarstva in varnosti novinarjev.

na vmešavanje in preprečevanje novinarske dejavnosti¹¹⁹. Izraženi so bili tudi pomisleki glede sistematične težave, ki jo predstavljata nizka stopnja prijavljanja incidentov s strateškimi tožbami za onemogočanje udeležbe javnosti s strani novinarjev¹²⁰ in stalno zatekanje k uporabi zakonodaje o obrekovanju zoper njih¹²¹. Društvo novinarjev meni, da si organi sicer prizadevajo pridobiti podporo Ministrstva za kulturo za varnostne pobude, vključno s pravno pomočjo, usposabljanjem in protokoli o sodelovanju z organi kazenskega pregona, vendar so ta prizadevanja nezadostna, dobrodošla pa bi bila nadaljnja prizadevanja na področju zaščite in varnosti¹²². Čeprav izzivi v praksi ostajajo in pravni predpisi o krepitvi zaščitnih ukrepov še niso bili sprejeti¹²³, je bil na splošno dosežen določen dodaten napredek pri priporočilu zaboljšanje zaščite novinarjev.

IV. DRUGA INSTITUCIONALNA VPRAŠANJA, POVEZANA S SISTEMOM ZAVOR IN RAVNOVESIJ

Več kot dve tretjini anketiranih podjetij v Sloveniji izraža zaupanje v učinkovitost zaščite naložb. 69 % podjetij je zelo ali dokaj prepričanih, da zakonodaja in sodišča ščitijo naložbe¹²⁴. Kar zadeva organe, ki zadevajo gospodarske subjekte, 57 % podjetij meni, da je stopnja neodvisnosti nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco (Agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence), zelo ali dokaj dobra¹²⁵. Na Vrhovnem sodišču so vzpostavljeni številni sodni mehanizmi za zagotovitev izvrševanja njegovih sodb, vključno z možnostjo nadomestitve odpravljenih upravnih aktov. Vendar ti mehanizmi ne vključujejo glob ali disciplinskih ukrepov proti odgovornim uradnikom niti možnosti naložitve plačila nadomestila za neposredno ali posledično škodo oziroma odškodnine¹²⁶.

Slovenija je imela na dan 1. januarja 2025 neizvršene štiri vodilne sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice, torej eno manj kot leto prej¹²⁷. Delež izvršenih vodilnih sodb iz zadnjih 10 let je za Slovenijo takrat znašal 88 % (v primerjavi s 86 % leta 2024; 12 % jih je ostalo neizvršenih), v povprečju pa je do izvršitve sodbe minilo eno leto in sedem mesecev (v primerjavi z enim letom in dvema mesecema v letu 2024)¹²⁸. Najstarejša vodilna sodba, ki na izvršitev čaka že tri leta, se nanaša na to, da organi niso uvedli pravnih sredstev, ki bi tožečim strankam zagotovila razumno priložnost za izpodbijanje odločb Banke Slovenije iz obdobja 2013–2014¹²⁹. Kar zadeva spoštovanje plačilnih rokov, na dan

¹¹⁹ Evropsko središče za svobodo tiska in medijev, Mehanizem za hitro odzivanje na kršitve svobode medijev – Slovenija.

¹²⁰ Obisk Slovenije, Sindikat novinarjev.

¹²¹ Obisk Slovenije, Društvo novinarjev Slovenije.

¹²² Obisk Slovenije, Društvo novinarjev Slovenije.

¹²³ Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 23, in obisk Slovenije, Ministrstvo za kulturo.

¹²⁴ Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2025, slika 54. V Sloveniji 21 % podjetij meni, da so pogoste spremembe zakonodaje ali pomisleki glede kakovosti postopka priprave zakonodaje glavni razlog za zaznano pomanjkanje učinkovitosti zaščite naložb. Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2025, slika 55.

¹²⁵ Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2025, slika 60.

¹²⁶ Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2025, slika 49. Predstavljeni podatki se nanašajo izključno na mehanizme, vzpostavljene na najvišji stopnji upravnega sodstva; mogoče je, da so isti ali drugi mehanizmi vzpostavljeni na upravnih sodiščih nižje stopnje.

¹²⁷ Za razlago postopka nadzora glej [spletišče](#) Sveta Evrope.

¹²⁸ Vse številke je izračunal European Implementation Network (EIN), temeljijo pa na številu zadev, ki se na letni presečni datum 1. januarja 2025 štejejo za nerešene. EIN (2025), pisni prispevek, str. 8.

¹²⁹ Sodba ESČP, 49969/14, Pintar in drugi proti Sloveniji, čaka na izvršitev od leta 2021.

31. decembra 2024 ni bilo primerov, ki bi čakali na potrditev plačil (enako kot v letu 2023)¹³⁰. 16. junija 2025 je število neizvršenih vodilnih sodb ostalo štiri¹³¹.

Za reševanje težav zaradi velikega števila prejetih zadev na Ustavnem sodišču je bil z razlago zakonodajnih sprememb dosežen prenos nekaterih vrst zadev na upravna sodišča. Kot je navedeno v prejšnjih Poročilih o stanju pravne države, Ustavno sodišče že več let izraža zaskrbljenost zaradi velikega števila prejetih zadev, kar mu preprečuje, da bi več pozornosti namenilo ustavno najpomembnejšim zadevam¹³². Medtem ko je Državni zbor zavrnil ustavne spremembe, katerih namen je bil zmanjšati število zadev na Ustavnem sodišču¹³³, je Ustavno sodišče dovolilo nadaljevanje ocen prostorskih aktov pred upravnimi sodišči¹³⁴, čeprav je Državnemu zboru naložilo, naj vprašanje ustavnosti reši v enem letu¹³⁵. Leta 2024 se je povprečni čas, potreben za zaključek ocene ustavnosti pred Ustavnim sodiščem, skrajšal na 472 dni (600 v letu 2023), ustavne pritožbe pa so v povprečju trajale približno 460 dni (540 v letu 2023)¹³⁶. Število najstarejših nerešenih zadev se je še zmanjšalo¹³⁷. Skupaj se je zaostanek spet znatno zmanjšal (za 40 %), tudi zaradi manjšega števila prejetih zadev (za 35 %)¹³⁸.

Državni zbor je na poziv Ustavnega sodišča sprejel spremembe, ki sodišču omogočajo, da ugotovi nezdržljivost funkcije svojih članov. Komisija za preprečevanje korupcije je maja 2024 zaradi neporočanja ustavnega sodnika o omejitvah poslovanja uvedla prekrškovni postopek, ki še poteka¹³⁹. Na podlagi te zadeve in pozivov Ustavnega sodišča, naj se odpravi vrzel v njegovi zmožnosti ukrepanja v takih okoliščinah¹⁴⁰, je predsednica Državnega zbora v obravnavo vložila spremembe Zakona o ustavnem sodišču, ki jih je Državni zbor sprejel 25. marca 2025. Spremembe izrecno navajajo, da funkcija članov Ustavnega sodišča ni združljiva z opravljanjem poklicne ali druge pridobitne dejavnosti, razen če to dovoljuje zakon.

---

¹³⁰ Svet Evrope (2025), str. 157.

¹³¹ Podatki v skladu s spletno podatkovno zbirko Sveta Evrope (HUDOC).

¹³² Poročilo o stanju pravne države za leto 2023, Slovenija, str. 30, in Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 31.

¹³³ Državni zbor je odločitev sprejel aprila 2025. Med predlaganimi spremembami so bili zapis sedanjega seznama privilegiranih organov, ki lahko zahtevajo oceno ustavnosti, v Ustavo, postopen prenos ocene vprašanj s področja lokalne samouprave in prostorskih aktov na upravna sodišča ter omogočanje Ustavnemu sodišču, da izbere ustavne pritožbe in pobude za oceno ustavnosti. Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 31–32.

¹³⁴ Državni zbor je leta 2021 sprejel spremembe Zakona o prostorskem načrtovanju, ki omogočajo oceno pred upravnimi sodišči, razen če se je začel vzporedni postopek pred Ustavnim sodiščem.

¹³⁵ Ustava določa, da mora oceno takih aktov opraviti Ustavno sodišče. Ustavno sodišče je v odločbi, objavljeni 11. aprila 2025, navedlo, da je prenos teh zadev na upravna sodišča potreben tudi zaradi vse večje potrebe po presoji dejstev, kot to zahteva tudi pravo Unije, za kar bi bilo Ustavno sodišče manj primerno, ter za zagotovitev učinkovitega sodnega varstva na podlagi prava Unije. Odločba Ustavnega sodišča, *U-I-474/22-15*, z dne 20. marca 2025.

¹³⁶ Ustavno sodišče (2025), str. 112–116.

¹³⁷ 31. decembra 2024 je bilo nerešenih 79 zadev, starejših od dveh let. To je opazno izboljšanje, saj je bilo ob koncu leta 2021 nerešenih 553 zadev, starih do pet let. Ustavno sodišče (2025), str. 116.

¹³⁸ Ob koncu leta 2024 je imelo Ustavno sodišče 1 173 nerešenih zadev (1 931 ob koncu leta 2023). Ustavno sodišče (2025), str. 116.

¹³⁹ To vprašanje se je pojavilo aprila 2024 zaradi negotovosti v zvezi z obstoječim okvirom, ko se je poročalo, da je eden od ustavnih sodnikov opravljal dodatno akademsko dejavnost kot samostojni podjetnik (s. p.). Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 31.

¹⁴⁰ Ustavno sodišče je predlagalo mehanizem, podoben tistemu na Evropskem sodišču za človekove pravice, po katerem sodniki sami s kvalificirano večino glasujejo o domnevni nezdržljivosti sodniške funkcije. Poročilo o stanju pravne države, Slovenija, str. 31.

Spremembe predsedniku Ustavnega sodišča omogočajo, da sprejme sklep o nezdržljivosti dejavnosti člana Ustavnega sodišča, ki ga je mogoče izpodbijati pred Ustavnim sodiščem.

Zakonodajne spremembe bi razširile pristojnosti Varuha človekovih pravic in ohranile postopek imenovanja v Državnem zboru. Varuh človekovih pravic je nacionalna institucija za človekove pravice, ki ima akreditacijo s statusom A¹⁴¹. Vlada je marca 2025 Varuhu človekovih pravic posredovala revidirane spremembe Zakona o varuhu človekovih pravic¹⁴². S predlaganimi spremembami bi se nadzor Varuha človekovih pravic razširil na nekatere organizacije zasebnega prava, zlasti tiste, ki izvajajo javna pooblastila, ustanovil bi se poseben namestnik za otrokove pravice (Zagovornik otrok) v uradu Varuha človekovih pravic, Varuhu človekovih pravic bi se podelile pristojnosti za spremljanje trgovine z ljudmi, mandat Varuha človekovih pravic in namestnikov pa bi se podaljšal s šestih na osem let¹⁴³. Potekajo tudi prizadevanja za organizacijo spremljanja izvajanja Konvencije o pravicah invalidov v uradu Varuha človekovih pravic. Varuh človekovih pravic je te spremembe v veliki meri pozdravil, vključno s tem, da osnutek sprememb ohranja imenovanje Varuha človekovih pravic s strani Državnega zbora in ne predvideva prenosa imenovanja na Predsednika republike, kot je bilo sprva načrtovano¹⁴⁴. Vendar je Varuh človekovih pravic izrazil pomisleke glede predlagane spremembe, da bi volitve v Državnem zboru potekale s tajnim glasovanjem (kar bi zmanjšalo preglednost), in glede tega, da osnutek sprememb ne določa izrecno pristojnosti Varuha človekovih pravic, da predlaga, naj Slovenija ratificira mednarodne instrumente o človekovih pravicah ali pristopi k njim¹⁴⁵, kot so priporočili ZN, čeprav Ministrstvo za pravosodje navaja, da ta pravica že obstaja v skladu s splošnimi določbami veljavnega zakona¹⁴⁶. Varuh človekovih pravic je leta 2024 izdal 95 novih priporočil (86 leta 2023)¹⁴⁷. Poleg tega je v okviru izvajanja državnega preventivnega mehanizma različnim institucijam izdal dodatnih 294 priporočil (578 leta 2023). Leta 2024 je izpostavil približno 100 posebej pomembnih preteklih priporočil, ki še vedno niso izvedena ali pa so izvedena le delno (80 v letu 2023).

Državljski prostor v Sloveniji se je še naprej izboljševal. Pozitivni trend, ki je bil v zvezi z izboljšanjem razmer za civilno družbo že poudarjen v prejšnjih Poročilih o stanju pravne države, se je nadaljeval, državljanski prostor v Sloveniji pa je bil nadgrajen v „odprtega“¹⁴⁸. Čeprav naj bi bil odnos Vlade pozitiven, je nekaj negativnega odnosa do organizacij civilne družbe prihajalo s strani nekaterih javnih akterjev in medijskih hiš, ki so v

---

¹⁴¹ Akreditacija Svetovne zveze nacionalnih institucij za človekove pravice (GANHRI).

¹⁴² Varuh človekovih pravic je predložil pripombe k osnutku zakona in v dopisu z dne 25. marca 2025 navedel, da ne bi bilo legitimno nadaljevati s spremembo okvira, dokler poteka izbirni postopek za novega Varuha človekovih pravic in ima institucija le vršilca dolžnosti (od februarja 2025). Varuh človekovih pravic je izrazil tudi pomisleke glede premalo preglednega postopka imenovanja in velike diskrecijske pravice Predsednika republike pri izbiri kandidata. Organizacija ENNHRI (2025), str. 422–425. Predlagana kandidatka za Varuhinjo človekovih pravic 18. junija 2025 ni dobila zahtevanih 2/3 glasov vseh poslancev Državnega zbora.

¹⁴³ Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 25.

¹⁴⁴ Obisk Slovenije, Varuh človekovih pravic. Varuh človekovih pravic je leta 2024 izrazil svoje pomisleke glede primernosti predvidenega prenosa imenovanja Varuha človekovih pravic z Državnega zbora na Predsednika republike, saj institucija poroča Državnemu zboru, kar velja za parlamentarne varuhe človekovih pravic. Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 32–33.

¹⁴⁵ To je bilo eno od priporočil iz poročila pododbora GANHRI za akreditacijo, december 2020, str. 24.

¹⁴⁶ Obisk Slovenije, Ministrstvo za pravosodje.

¹⁴⁷ Varuh človekovih pravic (2025).

¹⁴⁸ To oceno je dalo združenje Civicus, Slovenija; ocene so razvrščene v pet kategorij: odprt, zožen, oviran, zatrt in zaprt.

lasti nekaterih političnih strank ali so z njimi povezane¹⁴⁹. Pripravljata se nova Strategija razvoja nevladnih organizacij do 2030 in Strategija razvoja prostovoljstva do 2030¹⁵⁰. Cilj njunih ukrepov je zagotoviti, da organizacije civilne družbe prispevajo k uresničevanju načel pluralizma in demokracije v družbi. Kar zadeva financiranje, je bilo v letu 2024 in v začetku leta 2025 na nacionalni ravni na voljo več možnosti za financiranje organizacij civilne družbe¹⁵¹.

---

¹⁴⁹ Organizacija ENNHRI (2025), str. 147, ter Liberties (2025), str. 95, 900 in 922–923.

¹⁵⁰ Javno posvetovanje se je končalo januarja 2025; Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 27.

¹⁵¹ Dodelitve v višini 12,6 milijona EUR, namenjene organizacijam civilne družbe in prostovoljskim organizacijam za zagotavljanje učinkovitih in kakovostnih storitev, ki so bile objavljene junija 2024, so bile izbrane konec leta 2024, drugi razpis za ujemajoče financiranje projektov EU s sofinanciranjem nepovratnih stroškov za projekte/organizacije, ki prejemajo nepovratna sredstva EU ali Efte, v višini 5,3 milijona EUR pa je imel izbor januarja 2025. V začetku junija 2025 je bil objavljen še en razpis za razvoj in profesionalizacijo nevladnih organizacij in prostovoljstva v Sloveniji, in sicer v višini 15,7 milijona EUR. Vlada Republike Slovenije (2025b), pisni prispevek, str. 27–28, in Vlada Republike Slovenije (2025a). Pred sodišči še vedno potekajo postopki, s katerimi nekatere organizacije civilne družbe izpodbijajo razveljavitev javnega razpisa za sofinanciranje iz pomladi 2023. Liberties (2025), str. 921, obisk Slovenije, CNVOS in Mirovni inštitut, Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, Slovenija, str. 34.

Priloga I: Seznam virov po abecednem redu*

* Seznam prispevkov, prejetih v okviru posvetovanja za Poročilo o stanju pravne države za leto 2025, je na voljo na https://commission.europa.eu/publications/2025-rule-law-report-targeted-stakeholder-consultation_sl.

Center za pluralnost in svobodo medijev (2025), Media Pluralism Monitor 2025, Country report for Slovenia.

Državni zbor Republike Slovenije (2025), *Pisni prispevek za Poročilo o stanju pravne države za leto 2025*.

Državni zbor Republike Slovenije (2025), *Resolucija 214-02/25-2 (RePKRS-1)* z dne 28. marca 2025 o preprečevanju korupcije.

Evropska komisija (2024), *Poročilo o stanju pravne države za leto 2024, poglavje o stanju pravne države v Sloveniji*.

Evropska komisija (2025), *Flash Eurobarometer XXX o odnosu podjetij do korupcije v EU*.

Evropska komisija (2025), *Pregled stanja na področju pravosodja v EU za leto 2024*.

Evropska komisija (2025), *Special Eurobarometer XXX o odnosu državljanek in državljanov do korupcije v EU*.

Evropsko javno tožilstvo (2025), *Letno poročilo za leto 2024*, <https://www.eppo.europa.eu/assets/annual-report-2024/index.html>.

Evropsko javno tožilstvo (2025), *Pisni prispevek za Poročilo o stanju pravne države za leto 2025*.

Evropsko središče za svobodo tiska in medijev, *Mehanizem za hitro odzivanje na kršitve svobode medijev – Slovenija*.

GOV.SI (2024), sporočilo za javnost z dne 23. decembra 2024, *Signing the STA Contract, This government guarantees financial independence and journalistic autonomy*, <https://www.gov.si/en/news/2024-12-23-signing-the-sta-contract-this-government-guarantees-financial-independence-and-journalistic-autonomy/>.

GOV.SI (2025), sporočilo za javnost z dne 20. maja 2025, *Javna obravnava predloga sprememb in dopolnitev Zakona o RTV Slovenija*, <https://www.gov.si/novice/2025-05-20-javna-obravnav-predloga-sprememb-in-dopolnitev-zakona-o-rtv-slovenija/>.

Klub slovenskih podjetnikov (2025), *Odprto pismo predsedniku Vlade*, 20. februar 2025 <https://www.sbc.si/novice/2025/02/odprto-pismo-predsednika-sbc-joca-pececnika-premierju-robertu-golobu>.

Komisija za preprečevanje korupcije (2024a), *Sistemske pojasnilo o omejitvah poslovanja* z dne 27. decembra 2024.

Komisija za preprečevanje korupcije (2024b), *Sistemske pojasnilo o lobiranju* z dne 6. decembra 2024.

Komisija za preprečevanje korupcije (2025a), *Letno poročilo za leto 2024*, 10. junij 2024 https://www.kpk-rs.si/storage/uploads/5a0a2713-69c1-4d8b-b251-c2acb2eee4d9/Letno-poro%C4%8Dilo-2024_WEB.pdf.

Komisija za preprečevanje korupcije (2025b), *Letno poročilo o obravnavi kršitev po Zakonu o zaščiti prijaviteljev za leto 2024*, 2. april 2025 <https://www.kpk-rs.si/storage/uploads/97653c8d-fb1b-4729-aae3-3cc4bdc2bcf1/Skupno-letno-poro%C4%8Dilo-ZZPri-2024.pdf>.

Komisija za preprečevanje korupcije (2025c), sporočilo za javnost: *Zaradi zaznanih korupcijskih tveganj pri imenovanju generalnega direktorja policije Komisija izdala priporočili*, 30. marec 2025, <https://www.kpk-rs.si/sl/novice/vse-novice/zaradi-zaznanih-korupcijskih-tveganj-pri-imenovanju-generalnega-direktorja-policije-komisija-izdala-priporocili>.

Komisija za preprečevanje korupcije (2025d), sporočilo za javnost, *Dr. Robert Šumi: napake so bile pričakovane in se hitro odpravljajo*, 7. marec 2025.

Komisija za preprečevanje korupcije (2025e), *Priporočila Vladi Republike Slovenije v postopku predlaganja in imenovanja generalnega direktorja policije*, 28. februar 2025 https://www.kpk-rs.si/storage/uploads/4dcc2137-f1ac-4930-8be7-8e80d51b4593/Priporocilo_oz_pobuda_06210-301-2023-57_P.pdf.

Komisija za preprečevanje korupcije (2025f), *Priporočila Uradniškemu svetu v postopku predlaganja in imenovanja generalnega direktorja policije*, 28. februar 2025 https://www.kpk-rs.si/storage/uploads/25382d50-d252-4b94-80ce-f649ac422f2e/Priporocilo_oz_pobuda_06210-301-2023-58_P.pdf.

Komisija za preprečevanje korupcije (2025g), *Pisni prispevek za Poročilo o stanju pravne države za leto 2025*.

Liberties (2024), *Rule of Law Report, Slovenia*.

Liberties (2025), *Rule of Law Report, Slovenia*.

Odločba Ustavnega sodišča, *U-I-474/22-15*, z dne 20. marca 2025 <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2025-01-0872>.

OECD (2025), sporočilo za javnost z dne 19. februarja 2025, *Slovenia must promptly strengthen independence of investigations and implement longstanding recommendations, says OECD Working Group on Bribery following High-Level mission in Ljubljana*, <https://www.oecd.org/en/about/news/press-releases/2025/02/slovenia-must-promptly-strengthen-independence-of-investigations-and-implement-longstanding-recommendations-says-oecd-working-group-on-bribery-following-high-level-mission-in-ljubljana.html>.

Slovensko sodniško društvo (2024), *Izjava za javnost z dne 8. novembra 2024* <https://sodnisko-drustvo.si/izjava-za-javnost-vlom-in-pozig-hise-sodnika-almirja-kurspahica/>.

Sodba Evropskega sodišča za človekove pravice, *Zadeva X in drugi proti Sloveniji*, 19. december 2024 <https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-238568>.

Sodba Upravnega sodišča (2024), *I U 1401/2023-85*, z dne 24. oktobra 2024 <https://sodnapraksa.si/?q=odlo%C4%8Dbe%20&submit=%C5%A1%C4%8Di&order=date&direction=desc&rowsPerPage=20&page=11&id=2015081111479817>.

Sodba Vrhovnega sodišča, *I U 1093/2019-54*, z dne 4. septembra 2024.

Sodni svet (2025), *sporočilo za javnost z dne 21. marca 2025* <http://www.sodni-svet.si/?p=objave-095>.

Specializirano državno tožilstvo (2025), *Pisni prispevek za Poročilo o stanju pravne države za leto 2025*.

STA (2025), *Journalists' Association appalled by media bill withdrawal*, <https://english.sta.si/3428340/journalists-association-appalled-by-media-bill-withdrawal>.

Svet Evrope (2020), Konvencija o dostopu do uradnih dokumentov (CETS št. 205).

Svet Evrope, platforma za spodbujanje zaščite novinarstva in varnosti novinarjev.

Transparency International (2025), *Indeks zaznave korupcije 2024*.

Ustavno sodišče (2024), Odločba *U-I-109/24* z dne 20. novembra 2024 https://www.us-rs.si/assets/Novice/sl_SI/46573/UI10924.pdf.

Ustavno sodišče (2025), Poročilo o delu 2024, xx. maj 2025.

Varuh človekovih pravic (2025), *Dodatni pisni prispevek za Poročilo o stanju pravne države za leto 2025*.

Vlada Republike Slovenije (2025a), *Dodatni pisni prispevek za Poročilo o stanju pravne države za leto 2025*.

Vlada Republike Slovenije (2025b), *Pisni prispevek za Poročilo o stanju pravne države za leto 2025*.

Nacionalna zakonodaja

56.a člen in 58. člen ZIntPK.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-P) z dne 19. junija 2024.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o političnih strankah (Uradni list RS, št. 78/23).

Priloga II: Obisk Slovenije

Deležniki, s katerimi so se službe Komisije virtualno sestale marca in maja 2025:

- Agencija za energijo
- Agencija za komunikacijska omrežja in storitve (AKOS)
- Društvo novinarjev Slovenije
- Državna revizijska komisija (za javna naročila)
- Državno tožilstvo (Generalna državna tožilka dr. Katarina Bergant, Vrhovno državno tožilstvo, Specializirano državno tožilstvo)
- Državnotožilski svet
- Fakulteta za družbene vede (prof. dr. Marko Milosavljević)
- Generalna državna odvetnica (dr. Ana Kerševan)
- Komisija za preprečevanje korupcije
- Krovna mreža slovenskih nevladnih organizacij (CNVOS)
- Ministrstvo za javno upravo
- Ministrstvo za kulturo
- Ministrstvo za notranje zadeve
- Ministrstvo za pravosodje
- Mirovni inštitut
- Nacionalni preiskovalni urad (NPU) in Generalna policijska uprava (Sektor za gospodarsko kriminaliteto)
- Poslovna združenja: Advantage Austria in GZS
- Računsko sodišče
- Radiotelevizija Slovenija (RTV): Svet (predsednik Goran Forbici)
- Radiotelevizija Slovenija (RTV): Uprava (predsednica Natalija Gorščak)
- Sekretariat Državnega zbora
- Sindikat novinarjev Slovenije
- Slovensko sodniško društvo
- Sodni svet
- Transparency International Slovenija
- Urad varuha človekovih pravic
- Ustavno sodišče
- Vrhovno sodišče

* Komisija se je na več horizontalnih srečanjih sestala tudi z naslednjimi organizacijami:

- Amnesty International
- Araminta
- Civil Liberties Union for Europe (Zveza za državljanske svoboščine v Evropi)
- Civil Society Europe (Civilna družba Evropa)
- European Civic Forum (Evropski forum civilne družbe)
- European Partnership for Democracy (Evropsko partnerstvo za demokracijo)
- European Youth Forum (Evropski forum mladih)
- International Commission of Jurists (Mednarodna komisija pravnikov)

- International Federation for Human Rights (FIDH, Mednarodna zveza za človekove pravice)
- JEF Europe (Mladi evropski federalisti)
- Philea – Philanthropy Europe Association (Evropsko filantropsko združenje)
- Transparency International